Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΙΓ' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 155 ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ - Κ. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1917

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΣ. — Κύριε θιασάρχα ἔχω πολλὰ προσόντα γιὰ τὴ σκηνή, καθὼς βλέπετε.

Ο ΘΙΑΣΑΡΧΗΣ. — Τὰ βλέπω κυρία μου, τὰ βλέπω.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

Όχι παίζουμε. Είχε χαλάσει ὁ κόσμος μὲ τὰ ἀφειδῶς διανεμηθέντα ὑπεράριθμα δελτία ἄρτου καὶ εἶχε ἐξακριβωθῆ ὅτι πράγματι ὁλόκληροι 250 χιλιάδες δελτίων εἶχον διανεμηθῆ περισσότερον. Δηλαδή, δεδομένου ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς ἀνέρχεται εἰς 350 χιλιάδας κατοίκων, τὰ ἐν κυκλοφορίᾳ δελτία ἀνήρχοντο εἰς 600 χιλιάδας. Τί δὲ συνέβαινε; Τριμελεῖς οἰκογένειαι εἶχον ἐφοδιασθῆ μὲ εἴκοσι δελτία. Ἕνα ἀνδρόγυνον εἶχε ἑκατὸν δελτία, τὸ ἀθεόφοβον! Καὶ ἀπέναντι αὐτῶν ἐβλέπατε παιδάκια νὰ πεινοῦν καὶ νὰ κλαίουν, διότι δὲν εἶχαν πλέον τὴν σχετικὴν ***κομμάτα***. Ὅπερ δὲ φοβερότερον: Οἱ κάτοχοι τοιούτων περισσῶν δελτίων εἶχαν γίνει ἐπιχειρηματίαι αἰσχροκερδεῖς καὶ ἀγοράζοντες μὲ τὰ δελτία αὐτὰ τὸ ψωμὶ 1 δρ. τὸ ἐπωλοῦσαν κρυφὰ 3, 4, 5 δρ. καὶ ὅσῳ ἐβαστοῦσε ἡ ψυχή τους. Καὶ ἦλθαν ἔτσι ἡμέραι ποῦ ἐμείναμε χωρὶς ψωμὶ καὶ ἀπέθαναν ἄθῷα παιδάκια ἀπὸ τὴν πεῖναν, ἐνῷ ἐὰν ἐπερίσσευαν αἱ διακόσιαι πεντήκοντα αὐταὶ χιλιάδες μερίδων, θὰ ὑπῆρχε, τὰς ἡμέρας ποῦ δὲν διενεμήθη, ψωμί. Ἡ κατάχρησις αὐτὴ ἐφωράθη καὶ ἀπεκαλύφθη ἐν ὅλῃ της τῇ αἰσχρότητι καὶ εἰδεχθείᾳ καὶ τὸ Κράτος ἀπεφάσισε νὰ τὴν πατάξῃ. Νομίζετε ὅτι δὲν ἠμποροῦσε; Εἶναι ἀσύλληπτος ἡ ἐπιβολὴ τοῦ Κράτους, ὅταν.... θέλῃ. Καὶ τὸ Κράτος, ἐξ ὀνόματος τῶν πλειόνων ἠθέλησε. Διέταξε μίαν ἀπογραφήν. Ἀλλὰ τί ἀπογραφὴ ἦτο αὐτή; Πανηγῦρι; Κοροϊδεία; Στάχτη στὰ μάτια; Ἁπλούστατα: Ἦτο ἀπογραφή. Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Στρατιωτικοῦ Νόμου διετάχθη ὁ κόσμος νὰ κλεισθῇ εἰς τὰ σπήτια του ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου ἕως τῆς μεσημβρίας. Οἱ δρόμοι ἦσαν ἔρημοι, τὰ τρὰμ δὲν ἐλειτουργοῦσαν, ἁμάξια δὲν ἐκυκλοφοροῦσαν, περιπολίαι μόνον ἔτρεχαν ἀνὰ τὴν πόλιν, ἡ ὁποία εἶχε ἀποκλεισθεῖ μὲ ἰσχυρὰν ζώνην στρατοῦ, εἰς τρόπον ὥστε οὔτε ἀπὸ τὰ γύρω χωριά, ὅπου ταυτοχρόνως ἀπεγράφοντο δι' ὁμοίων μέτρων οἱ κάτοικοι, νὰ εἰσέλθῃ κανείς, οὔτε νὰ ἐξέλθῃ πρὸς αὐτά. Ἐθαυμάσθη δὲ ἡ ὀργάνωσις. Εἶχε ληφθεῖ πρόνοια ἀκόμη καὶ διὰ τὰ τυχὸν δυστυχήματα. Φαντασθῆτε ὅτι εἰς τὰ ἀστυνομικὰ τμήματα ἐστάλησαν ἰατροὶ καὶ μαῖαι ἀκόμη διὰ τοὺς τοκετούς.

*

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ καταστρατήγησις ὠργίασε. Ἀλλὰ καὶ ἐπατάχθη κατὰ τὸ ἐφικτόν. Ἀκοῦστε ἕως ποῦ ἔφθασε τὸ μυαλὸ τοῦ Ρωμηοῦ. Ἕνας σύζυγος ἔκλεισε τὴν πόρτα του καὶ τὰ παράθυρά του ἑρμητικὰ καὶ ἐκόλλησε ἕνα χαρτὶ εἰς τὴν ἐξώθυραν λέγον: «Μὴν πλησιάσετε ἐδῶ. Ὑπάρχει κροῦσμα ὀστρακιᾶς». Καὶ ἀνοίξας τὸ παράθυρόν του ἐδήλωσε εἰς τὸν ἀπογραφέα ὀκτὼ ἄτομα. Ἦσαν δὲ μόνον τρία: Αὐτός, ἡ γυναῖκα του καὶ ἡ ὑπηρέτριά των. Ἀλλ' ὁ ἀπογραφεὺς τὰ ἐμυρίσθηκε καὶ εἰσῆλθε.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀγρίου αὐτοῦ ἐλέγχου καὶ διωγμοῦ πάσης καταχρήσεως ἐκ μέρους τοῦ ***θέλοντος*** Κράτους ἦτον ὅτι αἱ μερίδες Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ἀπὸ 600 χιλ. ποῦ ἠξεύραμεν, ἠλαττώθησαν εἰς 400 χιλ. περίπου. Καὶ τὸ εὐεργετικώτερον ὑπὲρ ἡμῶν τῶν πολλῶν ἦτον, ὅτι ἐκ τῆς ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀλεύρων μειώσεως τῆς ἡμερησίας ζημίας τοῦ Δημοσίου, αὐξάνεται ἡ μερὶς τοῦ ἄρτου ἀπὸ 60 δραμίων εἰς 100.

Εἰς ἓν σημεῖον μόνον ἔγινε κατάχρησις: Ἐδηλώθησαν πολλὰ ἐργατικά. Ἄνθρωποι, μὴ γνωρίζοντες κἂν τί ἐστὶ ἐργάτης, εὑρέθησαν ἐφωδιασμένοι μὲ πιστοποιήσεις, ἐμφαινούσας ὅτι εἶναι ἐργάται, ἐνῷ πραγματικοὶ ἐργάται δὲν κατώρθωσαν νὰ θεωρηθοῦν τοιοῦτοι, διότι δὲν ἦσαν ἐγγεγραμμένοι εἰς ἐργατικὰ σωματεῖα ἢ διότι ἔτυχε ἡ τάξις των νὰ μὴ εἶναι συγκεκροτημένη εἰς σωματεῖον. Καὶ ἡ μὲν πλειονότης τῶν ἀπογραφέων ἐπάταξε καὶ αὐτὸ καὶ δὲν ἀνεγνώρισε τὰς ψευδεῖς πιστοποιήσεις. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργατικῶν δελτίων ἔφθασε τὰς 80 χιλ. Τί θὰ γίνουν ὅμως ὅλοι αὐτοὶ οἱ ψευδῶς πιστοποιήσαντες;

*

Ἀλλ' ὠργίασε καὶ ἡ διάδοσις. Καὶ τί δὲν ἐκυκλοφόρησε! Ὅτι θὰ ἐνηργοῦντο συλλήψεις, ὅτι θὰ ἐγίνετο κατάσχεσις μπακιρικῶν, ὅπλων, εἰδῶν τοῦ στρατοῦ καὶ χίλια δυὸ ἄλλα. Καὶ ἔσπευδαν ἡ γυναικοῦλες νὰ χώσουν εἰς λάκκους τὰ προσφιλῆ τεντζερέδια τους καὶ ἄλλες νὰ συγκαλύψουν μὲ κεντήματα καὶ τεχνότροπα μοτίφ ἢ κεντήματα αὐτοσχέδια πᾶν ἴχνος προελεύσεως τῆς μιᾶς στρατιωτικῆς κουβέρτας ποῦ εἶχαν τυχὸν ἀπὸ τὴν θητείαν τοῦ πεντηκονταετοῦς σήμερον συζύγου των καὶ ἄλλοι νὰ καταχωνιάσουν τὸ φλομπὲρ τοῦ παιδιοῦ των καὶ οὕτω καθεξῆς. Καὶ ἐξύπνησε ἡ πόλις μ' ἕναν ἐφιάλτην καὶ τὸ ἑρμητικὸν κλείσιμον τῶν παραθύρων μέχρι καὶ πέραν τῆς 9 πρωϊνῆς ἐπέτεινε τὴν ἐρήμωσιν καὶ τὴν νεκροφάνειαν τῆς πρωτευούσης. Καὶ ἔστεκε ὁ κοσμάκης φοβισμένος μέσα ἀπὸ τὴς γρίλλιες, παρακολουθῶν ἀγωνιωδῶς τὰς εἰς τὴν ἀπέναντι οἰκίαν κινήσεις τοῦ ἀπογραφέως καὶ ὅταν δὲν εἶδε τὰ περίφημα ***«μεταγωγικὰ»*** νὰ ἀπάγουν τὰ ντετζερέδια τοῦ γείτονος, οὔτε ἐκεῖνα τοῦ πλησίον, καὶ δὲν εἶδε ἐπιδρομεῖς βιάζοντας θύρας καὶ συλλαμβάνοντας καὶ σφάζοντας, ἀνεθάρρησε, ἤνοιξε τὰ παράθυρά του καὶ μειδιῶν νευρικὰ ἐδέχθη τοὺς ἀπογραφεῖς, προσφέρων λικὲρ καὶ κονιάκ. Βεβαιοῦσιν ὅτι πολλοὶ ἀπογραφεῖς περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔργου των εἶχαν μεθύσει ἀπὸ τὰ προσφερθέντα εἰς αὐτοὺς ποτά. Ἀλλὰ τὸ Κράτος ἠθέλησε!

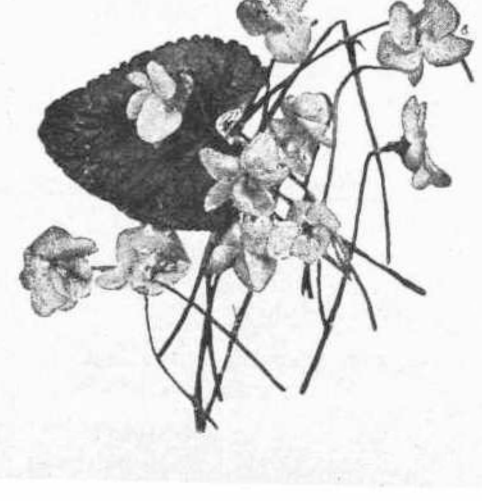

*

Ἕνα τόλμημα τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ χαιρετισθῇ ἀπὸ ὅλους τοὺς δείξαντας ἐνδιαφέρον διὰ τὴν μόρφωσιν μιᾶς γλώσσης νεωτέρας ποῦ νὰ ἐκφράζῃ πιστὰ καὶ καθαρὰ ὅλα τὰ συναισθήματα καὶ τὰς ἰδέας περιέχεται εἰς ἕνα μικρὸ καὶ ἁπλοῦν βιβλιαράκι, τὸ ὁποῖον ἔγραψεν ὁ κ. Ἐμμανουήλ, ἐπιμελητὴς τοῦ Φαρμακ. Χημείου. Ὁ συγγραφεὺς ἀνοίγει ἕνα δρόμον ἐντελῶς νέον, τὸν ὁποῖον κανεὶς ἀκόμη ἕως τώρα δὲν εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰ πάρῃ καὶ ἐφαρμόζει διὰ τὴν Ἐπιστήμην τὴν γλῶσσαν τῶν ἐφημερίδων, πιὸ ἁπλοποιημένην ἀκόμη πρὸς τὴν δημοτικήν. Ἴσως ἡ γλῶσσα αὐτὴ δὲν εἶνε ἐκείνη ποῦ ζητοῦμεν τόσον καιρόν, ἀντὶ ἐκείνη ποῦ ἁρμόζει. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀμέσως, χρειάζεται τὸ πρῶτο βῆμα. Καὶ ἐδῶ ἦτο ἡ μεγαλειτέρα δυσκολία. Τώρα τὸ βῆμα αὐτὸ ἔγινε καὶ ἡ τελειοποίησις θὰ ἔλθῃ μόνη της διὰ τῆς ἐξελίξεως. Εἰς τὸν κ. Ἐμμανουήλ, ὁ ὁποῖος ἔγινεν ὁ σημαιοφόρος καὶ ὁ ἐπαναστάτης μιᾶς ἰδέας, ἁρμόζουν ὅλα τὰ θερμὰ συγχαρητήρια. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ σκοπός, δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀφίσωμεν μόνον. Ὑπὸ τὴν σημαίαν του ἂς ταχθοῦν καὶ ἄλλοι, ἂς σχηματισθῇ στρατόπεδον ὁλόκληρον. Ὑλικὸν εὐτυχῶς ὑπάρχει ἄφθονον. Ὅλοι οἱ νέοι ἀκαδημαϊκοὶ πολῖται, οἱ ὁποῖοι θέλουν δόξαν καὶ φιλοδοξοῦν νὰ ἐργασθοῦν ἐπὶ ἑνὸς ἰδεώδους, εὑρίσκουν μία εὐκαιρία ἀπὸ τὰς σπανιωτέρας. Ἂς ἀκολουθήσουν τὸν δρόμον ποῦ τοὺς ἀνοίγει ὁ κ. Ἐμμανουὴλ καὶ ἂς ἐργασθοῦν νὰ φθάσουν εἰς τὸν σκοπὸν πολὺ γλήγωρα, ἂς εἶνε βέβαιοι, χωρὶς πολλοὺς κόπους.

*

Λογοκρισία λοιπὸν καὶ εἰς τὸν ἔρωτα. Ἦτο δυνατὸν νὰ μείνῃ καὶ αὐτὸς ἀνεπιρρέαστος ἀπὸ τὴν γενικὴν ἀναμπουμπούλαν ποῦ κυριαρχεῖ ἐπὶ τῆς ὑδρογείου σφαίρας; Μία ἀνακοίνωσις τοῦ Ταχυδρομείου εἰδοποιεῖ ὅλας τὰς «Αἱμασσούσας Καρδίας», τὰς «Γαλανοφθάλμους κόρας», τὰ «Ρόδα τοῦ Ἀγροῦ», τὰς «Ἐρωτευμένας Ἀρσακειάδας», τοὺς «Μελαχροινοὺς Γυμνασιόπαιδας», τὰ «σκαπανάκια» καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ψευδωνυμοῦχα φυντανάκια, ποῦ ἀποτελοῦν τὴν ἀτελεύτητον πελατεῖαν του, ὅτι τοῦ λοιποῦ τὰ γράμματά των θὰ πετιῶνται εἰς τὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων, ἐφ' ὅσον δὲν φέρουν ὁλόγραφον τὸ πραγματικὸν ὄνομα. Τί φρίκη! Θὰ περιλάβῃ λοιπὸν ἡ ἀχόρταγος κοιλία τῶν ταχυδρομικῶν καλαθιῶν ὅλην τὴν φλόγα τῶν νεαρῶν Ἑλληνικῶν καρδιῶν, ὅλα τὰ μυστικά, ὅλους τοὺς πόθους καὶ τὰ καρδιοκτύπια, ὅλα τὰ μυρωμένα καὶ κομψὰ φακελλάκια, ὅλην τὴν ποίησιν τῶν δεκαὲξ χρόνων, μὲ τὰς ἀνορθογραφίας της, τοὺς συλλογισμούς της καὶ τὰς ἀνομοκαταληξίας της πρὸς «Ἐκείνην» καὶ πρὸς «Ἐκεῖνον»; Ὅλα αὐτὰ θὰ ριφθοῦν εἰς τὸν κάλαθον. Τοὺς ἀσπλάγχνους. Ἀλλ' ἀλληλογραφοῦν θὰ πῆτε μὲ τὰ ὀνόματά τους. Ἀλλ' ὢ παντοδύναμος καὶ μεγαλοπρεπὴς κυρία Ἀναστασία, εἶνε δυνατὸν νὰ ζήσῃ ἕνα τρυφερὸ μπουμποῦκι μέσα εἰς τοὺς παγετῶνας τοῦ Ἰανουαρίου, χωρὶς τὴν ὑάλινον σκέπην τοῦ θερμοκηπίου;

* * *

Ο ΣΟΦΟΣ ΤΩΝ ΣΟΦΩΝ — Κλεισμένος εἰς τὸ ἐν Μένλο-Πὰρκ τῆς Ὀράνζε ἐργαστήριόν του ὁ Σοφὸς τῶν Σοφῶν, ὁ Θωμᾶς Ἔδισσον, ὁ βαθύγηρος — ἐγεννήθη τὸ 1847, ἄρα εἶναι 70 ἐτῶν — καὶ τυφλὸς πλέον πολυεφευρέτης, ἐργάζεται νυχθημερόν. Μόλις κατὰ τὰς ὥρας τοῦ προγεύματος καὶ τοῦ δείπνου ἀφίνει τὸ ἐργαστήριόν του διὰ νὰ φάγῃ λιτότατα καὶ ἐργάζεται 15-20 ὥρες τὸ ἡμερονύκτιον. Εἰς τί εἶναι ἀφωσιωμένος, κανεὶς δὲν ξεύρει, διότι εἰς τὸ Ἄδυτόν του ὀλίγιστοι εἰσέρχονται. Ἀρκεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι καὶ ντετέκτιβς ἔχουν ταχθεῖ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς του καὶ διὰ τὴν φρούρησιν τοῦ μυστικοῦ του. Ἀφίνομεν τὰ συρματοπλέγματα ἀπὸ ἠλεκτροφόρον καλώδιον ποῦ ζώνουν τὸ ἰδιαίτερόν του ἐργαστήριον, εἰς τρόπον ὥστε ὁ τολμηρὸς ποῦ θὰ ἀπεφάσιζε νὰ εἰσδύσῃ ἐκεῖ μέσα, μὴ γνωρίζων τὰς ἀσφαλείας, θὰ ἐφονεύετο ἐν ἀκαρεῖ ἀπὸ τὸ ἰσχυρότατον ρεῦμα τοῦ καλωδίου.

Ἂν πιστεύσῃ κανεὶς τὰ θρυλλούμενα, ὁ σοφὸς ἀφιερώθη εἰς τὴν ἐξεύρεσιν μέσου πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ὑποβρυχίων, τὸ ὁποῖον θὰ χαρίσῃ εἰς τὴν Πατρίδα του καὶ τοὺς συμμάχους της.

Φαντασθῆτε ὅτι καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Πρόεδρον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν, οἵτινες τὸν ἐκάλεσαν εἰς Οὐασιγκτῶνα πρὸ τινων μηνῶν διὰ νὰ μετάσχῃ τῆς δεξιώσεως τῆς Ἰταλικῆς ἀποστολῆς, ἀπήντησε: «Εἶμαι πολὺ-πολὺ ἀπησχολημένος».

ΤΟ ΖΩΙΚΟΝ ΦΩΣ

Ἕως τώρα γνωρίζομεν ὅλοι ὅτι τὸ φῶς, τὸ εὐεργετικώτατον φῶς, εἶναι δύο εἰδῶν. Εἶναι τὸ φυσικὸν φῶς, τὸ φῶς δηλαδὴ τὸ ἡλιακόν, τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ τεχνητόν, ὀφειλόμενον εἰς διαφόρους φωτιστικὰς ὕλας ἢ καὶ δυνάμεις, πετρέλαιον, ἔλαιον, γαιάνθρακας, οἰνόπνευμα καὶ ἠλεκτρισμόν.

Ἀλλὰ τώρα μᾶς παρουσιάζεται καὶ νέον φῶς, τὸ ζωϊκόν, τὸ ὁποῖον μετὰ μελέτας καὶ παρατηρήσεις σοφῶν, κατωρθώθη, ὡς ἐξαγγέλλεται, νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐπωφελῶς καὶ αὐτὸ ὑπὸ τοῦ ἐγωϊστικωτάτου ἀνθρώπου.

Πρόκειται περὶ φωτός, τὸ ὁποῖον ἐκπέμπουν μερικὰ ψάρια, ζῶντα εἰς τὰ βάθη τῶν θαλασσῶν, ὁμοίου κατὰ βάσιν, ἀλλὰ πολὺ μεγαλητέρας ἐντάσεως, πρὸς τὸ φῶς τῶν πυγολαμπίδων καὶ τῶν φωτεινῶν σκωλήκων, τῶν βὲρ λουΐζὰν καλουμένων. Ἡ ἀνακάλυψις καὶ τὸ ἔργον ὀφείλεται εἰς τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Πρίνσετον κ. κ. Οὔρλικ Ντάλγκρεν, Ἐντούϊν Κόνκλιν καὶ Ἔδμοντ Χάρβεϋ, οἱ ὁποῖοι ἔκαμαν ἐμβριθεστάτας μελέτας καὶ πολλὰ πειράματα ἐπὶ τῶν ψαριῶν αὐτῶν καὶ ἰδίως ἐπὶ ψαριῶν τῶν Ἰαπωνικῶν θαλασσῶν, τὰ ὁποῖα καὶ ἄπειρα εἶναι καὶ φῶς μεγάλης ἐντάσεως ἐκπέμπουν.

Αἱ παρατηρήσεις των φέρουν εἰς γνῶσιν μας περιεργότατα πράγματα. Ἐν πρώτοις τὸ ζωϊκὸν αὐτὸ φῶς ἔχει ἔντασιν μεγαλητέραν παντὸς τεχνητοῦ καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ ἡλιακοῦ. Σημειωτέον ὅτι τὸ ἡλιακὸν φῶς μόνον εἰς βάθος τετρακοσίων ποδῶν δύναται νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ ὕδωρ καὶ νὰ φωτίσῃ, τὸ δὲ τῶν ψαριῶν ἔχει μεγάλην συσκευὴν φωτὸς καὶ δύναται νὰ φωτίσῃ ἀπλέτως μέσα εἰς τὸ νερὸ κύκλον μὲ ἀκτῖνα τριάκοντα ποδῶν. Φαντασθῆτε λοιπὸν τί φῶς ἠμποροῦμεν νὰ ἐπιτύχωμεν, ἂν συγκεντρώσωμεν πολλὰ τέτοια ψάρια.

Ἀφ' ἑτέρου πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψει μας ὅτι, μόλις 15 % ἐπιτυγχάνομεν εἰς φῶς ἀπὸ τὰ διατιθέμενα ὑλικά, ἐνῷ αὐτὸ τὸ φῶς, τὸ «κρῦο φῶς», ὅπως τὸ ὠνόμασαν, παρέχει 99 % φῶς.

*

Ἀλλὰ τί εἶναι αὐτὸ τὸ θαῦμα — φῶς; Ἐν πρώτοις, κατὰ τοὺς σοφοὺς ἐφευρέτας του, δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὸ ἠλεκτρικόν, ὅπως θὰ ἐνόμιζε κανείς. Ἀρκεῖ μάλιστα νὰ προσθέσωμεν ὅτι οἱ σοφοί μας, πειραματιζόμενοι, βεβαιοῦν ὅτι θέτοντες τὴν χεῖρα εἰς τὴν φωτεινὴν ἑστίαν τῶν ψαριῶν αὐτῶν, τὴν τόσον μεγάλης ἐντάσεως, μεγαλητέρας ἀκόμη καὶ τῆς τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, δὲν αἰσθάνονται, ὅπως θὰ ἐπερίμενε κανείς, κανένα τιναγμόν, οὐδὲ κἂν νυγμόν. Ἄλλα εἶναι τὰ ψάρια ποῦ ἐκπέμπουν φῶς, ἀλλὰ καὶ τινάζουν τὸ χέρι, σὰν ἠλεκτρικὴ συστοιχία ἢ συσκευή, τὸ δὲ φῶς αὐτῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χρησιμοποιηθῇ, διότι μόλις τὸ ψάρι νεκρωθῇ, χάνεται καὶ τὸ φῶς.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ. — Εἰς τὰ διάφορα χωριὰ τῆς Γαλλίας, ἔχουν τοποθετηθῆ εἰς τοὺς δρόμους μεταξὺ τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν κήπων ἀγάλματα τῶν ἐσταυρωμένων. Ἕνα ἐξ αὐτῶν εὗρε κατὰ τὰς τελευταίας μάχας ὀβίς, ἡ ὁποία ἔκοψε τὸν σταυρὸν εἰς δύο. Ὁ ἐσταυρωμένος ἔμεινεν ἄθικκτος.

Τουναντίον τὸ φῶς τῶν ψαριῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπειραματίσθησαν οἱ κ. κ. Ντάλγκρεν, Κόνκλιν καὶ Χάρβεϋ διατηρεῖται καὶ ἀφοῦ συλληφθοῦν τὰ ψάρια καὶ νεκρωθοῦν. Οἱ σοφοὶ μάλιστα ἀφήρεσαν ἐντελῶς τὴν φωτεινὴν ἑστίαν ἀπὸ τὸ ψάρι, τὴν ἀπεμόνωσαν, τὴν ἐτοποθέτησαν εἰς κιβώτιον καὶ αὐτὴ διετήρησε ἐπ' ἀόριστον τὸ φῶς της εἰς τὴν αὐτὴν ἔντασιν.

Ἔκλεισαν τὴν φωτιστικὴν αὐτὴν οὐσίαν εἰς σωλῆνας καὶ μετὰ πάροδον πολλῶν ἐτῶν τοὺς ἄνοιξαν. Μόλις ἡ οὐσία ἦλθε εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα, ἤρχισε νὰ φωτίζῃ μὲ τὴν αὐτὴν ἔντασιν ποῦ εἶχε καὶ πρίν.

*

Τὰ ψάρια ποῦ ἔχουν αὐτὴν τὴν φωτεινὴν ἑστίαν εἶναι ψάρια τοῦ ἀβυσσαλέου πυθμένος τῆς θαλάσσης καὶ κυρίως τῶν Ἰαπωνικῶν ὑδάτων. Ὁ καθηγητὴς Ντάλγκρεν ἀναφέρει ὅτι τὴν μεγαλητέρας ἐντάσεως ἑστίαν φέρει ἕνα μικρὸ Ἰαπωνέζικο ψάρι, τοῦ ὁποίου ὅμως δὲν ἀποκαλύπτει τὸ ὄνομα. Γενικῶς ὅμως τὰ ψάρια αὐτὰ ὀνομάζονται «ἀγκιστροειδῆ», διότι ἔχουν δύο σπονδυλωτὰς κεραίας, μὲ τὰς ὁποίας συλλαμβάνουν τὴν λείαν των. Ὅταν εὑρίσκωνται εἰς μεγάλο βάθος, τὸ φῶς ἐκπέμπεται ἀπὸ τὰς κεραίας αὐτὰς καὶ προκαλεῖ μέσα εἰς τὰ σκοτεινὰ ὑδάτινα στρώματα τὴν περιέργειαν τῶν ἁπλοϊκῶν ψαριῶν, τὰ ὁποῖα καταβροχθίζουν μόλις πλησιάσουν.

Ζοῦν πάντοτε εἰς τὸν σκοτεινὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης. Ἀλλ' εἶναι τόσον ἀδηφάγα, ὥστε τρώγουν καὶ ψάρια πολὺ μεγαλήτερά των. Φράζει λοιπὸν ὁ οἰσοφάγος των καὶ — ὅπως λέγουν οἱ θαλασσινοὶ — «βγαίνουν φοῦσκα» εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, διὰ νὰ τὰ εὕρουν οἱ ψαράδες, φωτεινὰ ὅπως εἶναι, καὶ νὰ τὰ [illegible] εἰς κάποιο φυσιοδηφικὸν ἐργαστήριον πρὸς μελέτην. Ἂν [illegible] αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα τῆς ἀδηφαγίας, ποτὲ τὸ φῶς των... δὲν θὰ ἤρχετο εἰς φῶς. Διότι κανένα δίκτυ καὶ κανένα ἁλιευτικὸν ἐργαλεῖον δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ συλλάβῃ ἕως τώρα ἕνα ἀπὸ αὐτά.

*

Ἡ βάσις τοῦ φωτὸς αὐτοῦ εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τῶν πυγολαμπίδων καὶ τῶν φωτεινῶν σκωλήκων. Ἓξ τύποι σκωλήκων τοιούτων, κατὰ τὸν καθηγητὴν Ντάλγκρεν, ὑπάρχουν. Τὸ φῶς ἐκπέμπεται ἀπὸ τὰ ἔλυτρά των, ἰδίως ὅταν τὸ ἔντομον ἐξερεθίζεται.

Ἡ πυγολαμπὶς καὶ ὁ φωτεινὸς σκώληξ, ποῦ γνωρίζομεν, ἐκπέμπουσι ἀπὸ μίαν κυψέλην, εὑρισκομένην εἰς τὴν ᾠοθήκην τοῦ θήλεως, διὰ μέσου μιᾶς διαφανεστάτης μεμβράνης, ἀποτελουμένης ἀπὸ μικροσκοπικὰ σφαιροειδῆ φωτογόνα μόρια, ἐνῷ πρὸς παραγωγὴν αὐτοῦ χρησιμοποιεῖται ὁλόκληρον σύστημα νεύρων καὶ μυώνων.

Ἡ αὐτὴ φωτεινὴ ἰδιότης παρατηρεῖται καὶ εἰς ἄλλα μικρὰ ἔντομα, ἀλλ' ὑπὸ ὡρισμένας συνθήκας. Αὐτὸ τὸ «μυριόποδον» ἀποκτᾷ φωτεινὴν ἰδιότητα, ὅταν φάγῃ φωτιστικὴν οὐσίαν, ἢ προστριβῇ εἰς φωτεινὸν μήκητα.

Εἰς τὸν κόλπον τῆς Νεαπόλεως ζῇ ἕνα ψάρι, ποῦ ἐκπέμπει εἰς φῶς ὅλα τὰ χρώματα τῆς Ἴριδος, σὰν κρυστάλλινον πρῖσμα τοῦ Φασματοσκοπίου. Ἐπίσης εἰς τοὺς Ὠκεανούς, εἰς βάθος 1800 καὶ 6000 ποδῶν, ζοῦν ψάρια, τὰ ὁποῖα ὅταν ἐξερεθισθοῦν ἐκπέμπουν ἀπὸ μικρὰς κεραίας ἔντονον φῶς.

*

Ἡ ἀξία τῆς ἐφευρέσεως εἶναι ἀνεκτίμητος, ἐφ' ὅσον, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ σοφοὶ παρατηρηταί, θὰ δυνάμεθα νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῶμεν, παραλαμβάνοντες τὴν φωτεινὴν ἑστίαν ἀπὸ τὰ Ἰαπωνέζικα ψάρια καὶ συσκευάζοντες αὐτὴν εἰς εἰδικὰ ἐργοστάσια. Εἶναι δὲ τόσον πολλὰ τὰ ψάρια, ὥστε δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἐξαφανισθῇ τὸ γένος των.

Φαντασθῆτε τώρα, ἂν ἐπιτευχθῇ ἡ βιομηχανικὴ ἐκμετάλλευσίς των, πόσον θὰ παραγκωνισθῇ ὁ γαιάνθραξ, τὸ λάδι, τὸ πετρέλαιον, τὸ γκὰζ καὶ τὰ ἄλλα φωτιστικὰ μέσα.

Πρὸ παντὸς ὅμως τί ὑπηρεσίας θὰ παράσχῃ τὸ ζωϊκὸν φῶς εἰς τὴν καταδίωξιν τοῦ ὑποβρυχίου! Εἰς τὴν Ἀμερικὴν μάλιστα ἤρχισαν μὲ κολοσσιαίαν πίστωσιν καὶ ἵδρυσαν ἐργοστάσια, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ χωρίζεται ἡ φωτεινὴ ἑστία ἀπὸ τὰ ψάρια, τὰ ὁποῖα εἰδικὰ πλοιάρια θὰ ἁλιεύουν εἰς τὰς Ἰαπωνικὰς θαλάσσας.

Καὶ δὲν μένει παρὰ νὰ μᾶς στείλουν ἀπ' ἐκεῖ κανένα εἶδος πυξίδος εἰς σχῆμα ὡρολογίου διὰ τὸ γελέκι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον νὰ ἐκπέμπεται φῶς χρήσιμον διὰ πολλὰ πράγματα.

Ο ΤΡΟΧΟΣ ΓΥΡΙΖΕΙ

Ἡ Τουρκία σήμερον εἶναι σύμμαχος τῆς Γερμανίας. Παραθέτομεν ἐκ περιεργείας λοιπὸν ἕνα χαριτωμένον ἔγγραφον τοῦ Μεχμὲτ IV, τὸ ὁποῖον κατὰ τῷ 1656 ὁ πανίσχυρος Σουλτάνος ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Γερμανιας καὶ τὸν Βασιλέα τῆς Πολωνίας.

«Ἐγώ, Μεχμὲτ ὁ IV Μέγας καὶ Πανίσχυρος Αὐτοκράτωρ τῆς Βαβυλῶνος, τῆς Ἰουδαίας, τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, Βασιλεὺς τῶν Βασιλέων ὅλου τοῦ Κόσμου, Μέγας Ἄρχων τῆς Μαυριτανίας καὶ τῆς Ἀραβίας, ἐκ γενετῆς ἀήττητος, Βασιλεὺς τῆς Ἱερουσαλήμ, κληρονόμος καὶ κάτοχος τοῦ τάφου τοῦ Χριστοῦ. Ἀγγέλω πρὸς Σὲ τὸν Βασιλέα τῆς Γερμανίας, καὶ Σὲ τὸν Βασιλέα τῆς Δρέσδης, καθὼς καὶ πρὸς ὅλους τοὺς ὑπηκόους καὶ τοὺς δούλους σου: Ὅτι ἐπὶ κεφαλῆς δέκα-τριῶν Βασιλέων ὑπηκόων μου, καὶ 1.300.000 πεζῶν καὶ ἱππέων, θὰ πλημμυρίσω τὰ ἐδάφη σας καὶ θὰ σπείρω τὸν ὄλεθρον. Θὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ εἰς τὰς πρωτευούσας σας καὶ θὰ σᾶς ἐκδιώξω, καθὼς καὶ τοὺς συμμάχους σας. Θὰ παραδώσω εἰς τὸ πῦρ, εἰς τὴν σφαγὴν καὶ τὴν λεηλασίαν τὴν χώραν καὶ τοὺς κατοίκους σας. Θὰ σᾶς θανατώσω καὶ ἐσᾶς καὶ τοὺς ἰδικούς σας, ἀφοῦ σᾶς ὑποβάλλω εἰς τρομερὰ βασανιστήρια.

»Αὐτὰ τὰ νέα εἶχα νὰ ἀνακοινώσω, εἰς σὲ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, καὶ εἰς σὲ βασιλέα τῆς Πολωνίας καθὼς καὶ εἰς τοὺς συμμάχους σας. Αἱ πράξεις δὲν θ' ἀργήσουν νὰ συνοδεύσουν τὰ ἔργα αὐτὰ καὶ θὰ δοκιμάσετε ἔτσι τὴν πραγματικότητα αὐτῶν, ποῦ σᾶς ἀνακοινώνω ἐδῶ. Ἐγένετο εἰς τὴν ἰσχυρὰν μας πρωτεύουσαν τοῦ Ἰσλὰμ Κωνσταντινούπολιν, ἡ ὁποία κατεκτήθη ἀπὸ τοὺς προγόνους μας παρὰ τῶν Χριστιανῶν, τῶν ὁποίων αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ ἐκρεουργήθησαν καὶ ἐκομματιάσθησαν ἐμπρὸς εἰς τὰ μάτια των. Τὴν πόλιν αὐτὴν θὰ τὴν διαφυλάξωμεν ἰδικήν μας πάσῃ θυσίᾳ.

»Τὸ παρὸν ὑπεγράφῃ τὰ 25 ἔτη τῆς γεννήσεώς μας καὶ τὸ 75 τῆς ἐνδόξου βασιλείας μου 1655.

ΜΕΧΜΕΤ IV

Η ΣΥΚΙΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ OUIDA

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος —

Ο ΜΩΣ ὁ Ἀλέξης ἦταν στ' ἀλήθεια θλιμμένος. Κατέβαινε κατηφὴς τὸ μονοπάτι, μὲ τὰ χέρια στὶς τσέπες, μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο. Ἡ θέσις του δὲν μετεθάλλετο μὲ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα του, ἢ μᾶλλον ἦταν ὀλιγώτερο εὐχάριστη. Γιατὶ ὁ πατέρας τοῦ ἔδειξε πάντοτε ἐπιείκεια καὶ ποτὲ δὲν τὸν ἐμάλωσε γιὰ τὴν ἀνώφελη ἀγάπη του στὸ διάβασμα καὶ στὶς ὀνειροπολήσεις. Ἡ σκέψεις αὐτὲς περνοῦσαν μέσ' ἀπ' τὸ μυαλό του, καθὼς κατέβαινε τὸ λόφο, ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς μυρσίνες καὶ τὶς δάφνες, καὶ ἐθλίβετο πολὺ καὶ τὰ μάτια του κάθε στιγμὴ γεμίζαν ἀπὸ δάκρυα. Μὰ εἶχε στὴν τσέπη του ἕνα «Λεοπάρδι», ποῦ ἀγόρασεν ἀπὸ ἕνα βιβλιοπώλη τοῦ δρόμου μὲ μιὰ πεντάρα, γιατὶ πολλὰ φύλλα του ἦσαν ξεσχισμένα. Δὲν εἰμποροῦσε νὰ ἐννοήσῃ ὅλα τὰ ποιήματα, μὰ μερικὰ ἀπ' αὐτὰ χαράχτηκαν βαθειὰ μὲς τὸ μυαλό του.

Οἱ γείτονες ἐπήγαν σπίτι μαζύ τους καὶ κάθησαν καὶ ἔφαγαν καὶ ἤπιαν, ὅπως συνηθίζουν σ' αὐτὸν τὸν τόπο ὕστερα ἀπ' τὴν κηδεία, καὶ τὰ κορίτσια ἐσερβίριζαν. Ἡ χήρα ἔμενε στὸ ἀπάνω πάτωμα, ἀκόμα ἀποθλακωμένη ἀπὸ τὴ θλίψι καὶ ἀπὸ τὴν ἐπίδρασι τοῦ ναρκωτικοῦ, ποῦ τῆς εἶχε δώσει ὁ γιατρός. Ὅταν ἔφυγαν οἱ ξένοι, ἀφοῦ τοὺς συνώδευσε λίγο, ὡς κάτω, ὁ Ὀνέϊρο, ποῦ ἦταν καὶ αὐτὸς ἀναμμένος ἀπὸ τὸ πιοτό, ἐμτῆκε στὸ καλυβάκι, ὅπου ἀποθήκευαν τὰ ἀγροτικὰ ἐργαλεῖα καὶ γύρισε σπίτι μὲ δυὸ τσικούρια. Βάστηξε τὸ ἕνα καὶ ἔδωσε τὸ ἄλλο στὸν Ἀλέξη.

— Πρέπει νὰ πᾶμε νὰ σκοτώσωμε τὸ δολοφόνο· εἶπε. Παρὰ πολὺ ἔζησε.

Ὁ Ἀλέξης δὲν ἐπῆρε τὸ τσικοῦρι.

— Θέλεις νὰ πῇς τὸ δένδρο; ρώτησε.

— Βέβαια καὶ θέλω νὰ πῶ τὸ δένδρο· ἀπάντησεν ὁ Ὀνέϊρο. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ μὲ μάλωσαν, ποῦ τὸ ἔχομε ἀκόμα καὶ στέκεται στὴ θέσι του.

— Καὶ δὲν πᾶν νὰ λένε ὅ,τι θέλουνε· εἶπε ὁ Ἀλέξης μὲ περιφρόνησι. Εἶνε τρελλοὶ αὐτοί.

— Ὄχι περισσότερο τρελλοὶ ἀπὸ σένα· ἀπάντησε ὁ Ὀνέϊρο μὲ ἀπότομο ὕφος. Λένε πῶς θὰ παραμελήσομε τὸ χρέος μας στὸ μακαρίτη, ἂν τὸ ἀφήσωμε νὰ στέκεται στὴ θέσι του. Σέρεις τί μοῦ εἶπε ὁ Ριχάρδος; Μοῦ εἶπε: «Ἤπιε αἷμα καὶ θὰ ἤσθε ἀνανδρο, ἂν τὸ ἀφήσετε. Ἕνα δένδρο εἶνε σὰν ἕνα βοϊδι. Ὅταν ἕνα βοϊδι σκοτώσῃ ἕναν ἄνθρωπο, τὸ σφάζομε γιὰ τιμοφία. Πρέπει νὰ πληρώσῃ μὲ τὸ αἷμα του τὸ αἷμα ποῦ ἤπιε». Αὐτὰ εἶπε ὁ Ριχάρδος καὶ ὁ Ριχάρδος εἶνε ἄνθρωπος μὲ μυαλὸ καὶ μὲ κρίσι.

— Εἶνε ἕνα γαίδουρι μὲ σαμάρι· ἀπάντησε ὁ Ἀλέξης. Τί λόγια εἶνε αὐτὰ ποῦ μοῦ λές, Ὀνέϊρο; Τί μπορεῖ νὰ ξέρῃ ἕνα δένδρο ἀπὸ κακὸ καὶ ἀπὸ φόνο; Ἕνα δένδρο εἶνε ἕνα ἄθῳο δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, ποῦ ξέρει μόνο νὰ ἀνθίζῃ καὶ νὰ καρποφορῇ, νὰ χρησιμοποιῇ τὴ γῆ καὶ τὴ βροχή, ν' ἁπλώνῃ τῆς ρίζες του καὶ τὰ κλαδιά του. Μὰ δὲν ξέρει τίποτε περισσότερο ἀπ' αὐτό. Πῶς εἶνε δυνατό; Ὁ πατέρας ἦταν περήφανος γι' αὐτὸ τὸ δένδρο. Ἂν ζοῦσε, δὲ θὰ σοῦ ἐπέτρεπε, οὔτε νὰ τ' ἀγγίσῃς κἄν.

— Ἂν ζοῦσε τώρα, δὲ θὰ τὸν εἶχε σκοτώσει τὸ δένδρο· εἶπε ὁ Ὀνέϊρο σκυθρωπός.

— Δὲν τὸν ἐσκότωσε τὸ δένδρο. Αὐτὸς μονάχος του σκοτώθηκε. Ἦταν βαρύς, ὁ μακαρίτης, καὶ πῆγε ν' ἀνεθῇ σ' ἕνα σαρακοφαγωμένο κλαδί. Αὐτὸ ἦταν ὅλο. Κι' ἀπὸ μιὰ καρέκλα νάπεφτε, θᾶσταζε τὸ λαιμό του, ἔτσι βαρύς, ὅπως ἦταν.

— Ὄχι! Τὸ δένδρο τὸν ἔσυρε ἀπάνω, καὶ τὸν ἀπάτησε, καὶ τόνε σκότωσε· εἶπε ὁ Ὀνέϊρο μὲ πεῖσμα.

Ὁ Ὀνέϊρο εἶχε πολὺ ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ γέρω Ριχάρδου, καὶ τὸ κρασὶ στὸ κεφάλι του τὸν εἶχε κάνει ἀναίσθητο σὲ κάθε λογικὸ ἐπιχείρημα.

— Τὸν ἀπάτησε καὶ τὸν ἐσκότωσε καὶ πρέπει νὰ πέσῃ, νὰ τὸ ρίξωμε στὴ φωτιά· εἶπε μὲ τὸ πεῖσμα ἐκεῖνο τῶν μισομεθυσμένων ἀνθρώπων. Δὲν εἶχε πιῇ πολύ, ἀλλ' ἦταν ἀσυνήθιστος στὸ κρασὶ καὶ τὸ πιοτὸ ἐκόχλαζε μέσα στῆς φλέβες του.

Ὁ Ἀλέξης τὸν ἐκύτταξε μὲ οἶκτο.

— Δὲ μιλᾷς ἐσύ, μιλάει τὸ κρασὶ ποῦ ἔχεις μέσα σου· εἶπε μὲ ἥμερο ὕφος.

Καὶ πῆρε τὸ τσικοῦρι ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ ἀδερφοῦ του καὶ τῶρριξε μέσα σ' ἕνα θάμνο.

— Πήγαινε νὰ κοιμηθῇς λιγάκι· ἐπρόσθεσε ἤσυχα, καὶ ὕστερα ἀνέθηκε ἀθόρυβα στὸ δωμάτιο τῆς μητέρας του νὰ δῇ πῶς ἦταν.

Τὴν εὗρε καθισμένη, ἀκίνητη καὶ ἀμίλητη, ἀπάνω σ' ἕνα σκαμνί. Ἕνα ἀπ' τὰ κορίτσια τῆς ἔκανε συντροφιά. Τὰ ἄλλα δυὸ εἶχαν κατεβῇ στὸν κάμπο.

Τὸ μυαλό της ἦταν ἀκόμα σκοτισμένο. Εἶχε τὰ κοκκαλιάρικα χέρια της μπλεγμένα ἀπάνω στὰ γόνατά της, καὶ τὸ κεφάλι της ἔγερνε ἀπάνω στὸ στῆθος της.

— Ὅλα τελείωσαν, Ἀλέξη; ρώτησε μὲ κάποιο μπέρδεμμα στὴ γλῶσσα της, σὰ νὰ δυσκολευότανε νὰ ἐκφράσῃ τὴ σκέψι της.

— Ὄχι, μητέρα! Περιμένομε τὸν παππᾶ, ὡς τὸ βράδυ.

— Ἀχ! Ἀχ! εἶπε μὲ στεναγμό. Καὶ τὸ δένδρο; Θὰ τὸ ρίξατε βέβαια... ἔ;

— Ὄχι, μητέρα!

— Τί κάθεστε, καὶ δὲν πᾶτε νὰ τὸ ρίξετε; Ποῦ εἶνε ὁ Ὀνέϊρο;

— Πάει νὰ κοιμηθῇ. Εἶνε κουρασμένος. Μὰ γιατὶ θέλεις νὰ ρίξωμε τὸ δένδρο; Τί σου φταίει, μητέρα;

— Δένδρο, ποῦ σκότωσε ἕναν ἄνθρωπο, πρέπει νὰ πέσῃ.

Ὁ Ἀλέξης δὲ μίλησε. Λίσταζε νὰ τῆς πῇ, πῶς ὁ πατέρας δὲ σκοτώθηκε ἀπὸ τὸ δένδρο, μὰ ἀπὸ τὴν ἴδια του τὴν ἀπρονοησία.

— Δένδρο, ποῦ σκότωσε ἕναν ἄνθρωπο, πρέπει νὰ πέσῃ· ἐπανέλαβε ἡ μητέρα του σκυθρωπή. Πηγαίνετε νὰ τὸ ρίξετε.

Ὁ Ἀλέξης ἀκόμη σιωποῦσε.

— Ἂν τ' ἀφήσωμε, πετάχτηκε κ' εἶπε ἡ ἀδερφή του, θὰ γίνωμε τὸ ρεζιλίκι ὅλου τοῦ τόπου.

— Σωστά· πρόσθεσε ἡ μητέρα. Κι' ἂν λείψωμε μεῖς ἀπ' τὸ χρέος μας, θὰ μαζευτοῦν ὅλοι ἀπ' τὰ γύρω χωριὰ νὰ τὸ κάνουν γιὰ μᾶς.

— Δὲ θέλει ρώτημα, μητέρα· εἶπε τὸ κορίτσι.

Ὁ Ἀλέξης ἔμενε ἀκόμα σιωπηλός. Καὶ τί θὰ ὠφελοῦσε νὰ μιλήσῃ;

— Γιατὶ βουβάθηκες ἔτσι, Ἀλέξη; εἶπε ἡ ἀδερφή του. Βέβαια δὲν σκέπτεσαι ἀλλοιώτικα ἀπὸ μᾶς.

— Ὁ πατέρας ἀγαποῦσε αὐτὸ τὸ δένδρο· εἶπε ἀργὰ - ἀργὰ ὁ Ἀλέξης, μὲ δισταγμό.

— Τότε εἶνε ἀκόμα στυγερώτερο τὸ ἔγκλημά του· εἶπε μὲ ἄγρια φωνὴ ἡ μητέρα. Ἀπόψε πριν βραδυάσῃ, πρὶν κατεβάσετε στὸ λάκκο του τὸ μακαρίτη, πρέπει νὰ πέσῃ. Ἀκοῦς, Ἀλέξη;

— Εἶνε ἀπάνω στὸν καρπό του· τόλμησε νὰ πῇ ὁ Ἀλέξης.

— Τὸν καρπὸ στὰ γουρούνια νὰ τὸν ρίξετε, εἶπε ἡ μάννα, καὶ τὸν κορμὸ στὸ τζάκι καὶ τὰ κλαδιὰ στὸ φοῦρνο. Πρέπει νὰ σοῦ τὸ ξαναπῶ; Φύγε, δὲν εἶσαι παιδί μου! Κόρη φώναξε μου τὸν Ὀνέϊρο.

— Καλά, μάννα, πηγαίνω· ἀπάντησε ὁ Ἀλέξης. Ἂς τὸν Ὀνέϊρο νὰ ἡσυχάσῃ.

— Μὰ τί τοὺς φταίει ἡ συκιά; σκεπτότανε ὁ Ἀλέξης, ἐν ᾧ κατέβαινε τὴ σκάλα. Ἡ τύχη τοῦ δένδρου τὸν ἀνησυχοῦσε. Τὸ ἀγαποῦσε. Στὸ βάθος τῆς ψυχῆς του ἡ ἀδικία αὐτὴ τὸν ἐπλήγωνε, σὰν νάτανε μιὰ ἀδικία ποὺ γινότανε σ' αὐτὸν τὸν ἴδιο. Λέγανε πῶς σκότωσε τὸν πατέρα του. Μὰ γιατι ὁ πατέρας του, βαρύς, μεγαλόσωμος ἄνθρωπος, ἦταν τόσο ἀνόητος, ὥστε ν' ἀνέβῃ ἀπάνω σ' ἕνα σαρακοφαγωμένο κλαδί, ποῦ δὲν ἦταν ἱκανὸ νὰ σηκώσῃ τὸ βάρος του; Τί ἔφταιγε τὸ δένδρο;

Κατέβηκε, πέρασε μπρὸς ἀπὸ τὸν κοιμισμένο ἀδελφό του καὶ βγῆκε στὴν αὐλή, κι' ἀπὸ τὴν ὀξώπορτα ἔξω στὸ δρόμο. Ἀπέναντί του ἀπάνω στὴν ἀνηφοριὰ ἦταν τὸ δένδρο, ποῦ κινδύνευε ἡ ζωή του, φουντωτό, μὲ πράσινο πυκνὸ φύλλωμα, ποῦ λαμποκοποῦσε στὸ ζωηρὸ ἡλιοπαρόχημα τοῦ δειλινοῦ, ὅπως λαμποκοποῦσε στὸ ἀσημένιο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ. Ὁ Ἀλέξης ἐπῆγε ὡς ἐκεῖ. Ἐκάθησε ἀπάνω σὲ μιὰ χορταριασμένη πέτρα, ἀντίκρυ του, καὶ τὸ κύτταζε μὲ λυπημένα μάτια, ὅπως μποροῦσε νὰ κυττάξῃ ἕνα παιδικὸ φίλο, ποῦ ἦταν καταδικασμένος σὲ θάνατο, κ' ἐπρόκειτο ν' ἀνεθῇ στὴ λαιμητόμο, πρὶν ἀπὸ τὴ δύσι τοῦ ἥλιου.

Ἡ δεισιδαιμονία ποῦ διέταζε, σᾶν ἕνας ἀπαράβατος νόμος, τὸ θάνατο αὐτοῦ τοῦ δένδρου, τοῦ φαινόταν ἕνα πρᾶγμα ἐλεεινό, ἀλλόκοτο, ποῦ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ νοιώσῃ, νὰ τὸ χωνέψῃ. Εἶχε διαβάσει πολλά, καὶ εἶχε πολὺ σκεφθεῖ, ὥστε νὰ ἀποβάλῃ ὅλες αὐτὲς τὶς ἀνοησίες, ποῦ κολλοῦν στὴν ψυχὴ τοῦ ἀμαθοῦς λαοῦ, σᾶν τὰ στρείδια στοὺς βράχους. Ἡ προλληψις αὐτὴ ἦταν θρησκεία γιὰ τοὺς συγγενεῖς, κ' αἰσθανότανε φόβο γιὰ τὴ δική του ἀσέβεια, γιὰ τὴν ἐπανάστασι ποῦ εἶχε σηκώσει ἐναντίον της. Ἔρριξε κ' ἔσπασε τὰ εἴδωλα, ποῦ ἀπὸ τὰ παιδικά του χρόνια ἔβλεπε τοὺς δικούς του νὰ λατρεύουν, καὶ φοβότανε πολὺ μήπως ἠπατᾶτο. Ἦταν μόνος στὶς ἰδέες του, μὰ ἦταν φύσεως δειλῆς καὶ δὲν εἶχε πεποίθησι στὸν ἑαυτό του.

Ἔσκυψε καὶ εἶδε τὸ τσικοῦρι πεσμένο ἀνάμεσα στὰ χόρτα μπρὸς στὰ πόδια του. Δὲν μποροῦσε νὰ τὸ πάρῃ καὶ νὰ τὸ σηκώσῃ γιὰ νὰ βαρέσῃ τὸ δένδρο. Ἡ καρδιά του δὲν τοῦ τὸ ὑπαγόρευε. Τόνε συνέθεαν μ' αὐτὸ τόσες ἀναμνήσεις. Παιδάκι ἀκόμη, ἡ μάννα του τὸν σήκωνε ψηλὰ στὰ χέρια της γιὰ νὰ φθάσῃ τὰ πρῶτα ψημένα σῦκα. Πόσες φορὲς στὸ λιοπῦρι τοῦ μεσημεριοῦ δὲν ἀπόσταξε στὸ φιλικό του ἴσκιο, ἡ δὲ βρῆκε κάτω ἀπ' τὰ κλαδιὰ ὕπνο γλυκὸ μεσημεριάτικο, ἀντὶ νὰ κάνῃ ὅλο αὐτὸ τὸ δρόμο μὲ τὴν κάψα, γιὰ νὰ γυρίσῃ σπίτι. Κ' ἐκεῖ δίπλα στὸν κορμό του πρωτοδιάβασε τὸν ξεσχισμένο τόμο τῶν ποιημάτων τοῦ Λεοπάρδι. Ἐκεῖ μιὰ μέρα εἶδε δυὸ φλόρους νὰ τσιμποῦν τὰ σῦκα, καὶ βάστηξε τὴν ἀγαμιατὰ του, μαγεμένος ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ τῶν πουλιῶν, ἀντὶ νὰ πάρῃ μιὰ πέτρα καὶ νὰ τοὺς ρίξῃ, ὅπως θἄκαναν ὁ Ὀνέϊρο καὶ ἡ ἀδερφές του. Μιὰ φορά, μάλιστα, καθὼς κοιμώτανε στὸν ἴσκιο του τὸ μεσημέρι, βαθειὰ καὶ δίχως ὄνειρα, ἕνα φύλλο ἔπεσε ἀπάνω στὸ πρόσωπό του, ἀπὸ ἕνα κλαδὶ καὶ τὸν ξύπνησε, πολὺ ἐγκαίρως γιὰ νὰ δῇ μιὰν ὀχιά, κοντὰ του ἐκεῖ στὰ χόρτα, ἕτοιμη νὰ τὸν δαγκάσῃ. Χρωστοῦσε τὴ σωτηρία του στὸ δένδρο. Τέτοιους συλλογισμοὺς ἔκανε πάντα.

Καθότανε ἐκεῖ ἀκίνητος μὲ τὸ τσικοῦρι δίπλα στὰ πόδια του. Ὁ ἀέρας ἤσυχος, ὁ ἥλιος ἔλαμπε, ἡ κόκκινες στέγες τῶν σταύλων γυαλίζανε ἀπάνω ἀπ' τ' ἀμπέλια, τὰ περιστέρια τίναζαν τὰ φτερά τους, καὶ ὡς πέρα ἁπλωνόντουσαν ἀμπέλια, κι' ἀμπέλια, κι' ἀμπέλια, μὲ καμμιὰ ἀχλαδιά, ἢ ροδακινιά, ἢ μηλιὰ κἄπου - κἄπου ἀνάμεσά τους. Γρήγορα θὰ τὸ ἄφινε τὸ ἀγαπημένο αὐτὸ μέρος, ποῦ εἶχε συνδεθῇ μὲ τὴν ψυχή του ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποῦ γεννήθηκε. Ἄφθονα δάκρυα γέμισαν τὰ μάτια του καὶ μιὰ στιγμὴ τὰ εἶδε ὁλογύρω θαμπά.

— Ὦ Πατέρα, πατέρα! Γιατὶ δὲ μ' ἐστελνες ἐμένα νὰ μαζέψω τὰ σῦκα· εἶπε δυνατὰ κ' ἔθγαλε ἕνα βαθὺ ἀναφυλλητό.

— Τεμπέλη! Ἀκόμα δὲν πῆγες νὰ ρίξῃς τὸ δένδρο; Ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Ὀνέϊρο, ποῦ εἶχε ἀπὸ τώρα τὸν αὐστηρὸ καὶ ἐπιτακτικὸ τόνο τοῦ αὐθέντου.

Ὁ Ἀλέξης ξαφνιάστηκε καὶ σήκωσε τὰ μάτια. Ὁ ἥλιος ἔκλινε χαμηλὰ στὴ δύσι καὶ ἡ λοξὲς ἀκτῖνες του φώτιζαν μὲ τριανταφυλλιὲς ἀναλαμπὲς τοὺς λευκοὺς τοίχους τῶν σπιτιῶν.

Ὁ Ὀνέϊρο κρατοῦσε στὰ χέρια τὸ τσικοῦρι του καὶ μιὰ κουλοῦρα σχοινί. Εἶχε κοιμηθῇ καὶ τὸ μεθύσι τοῦ πέρασε, μὰ τὸ πρόσωπό του ἦταν ἀκόμα ἀναμμένο, τὰ μάτια ἄγρια ἀπ' τὸ θυμό, τὰ μαλλιά του καὶ τὰ ροῦχα του σὲ ἀκατασταισία. Ἡ κυρία σκέψις, ποῦ κυριαρχοῦσε ἀκόμα μέσα του, ἦταν νὰ παντρευτῇ καὶ νὰ γίνῃ ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας. Ἡ σκέψις αὐτὴ τόνε μεθοῦσε περισσότερο παρὰ τὸ παλιὸ κρασὶ τοῦ Ἀλεάτικο.

— Ἔλα νὰ τελειώνωμε αὐτὴ τὴ δουλειά· εἶπε μὲ ἀγροῦκο τρόπο. Τώρα θὰ εἴχες ρίξει τὸ μισό. Γιατὶ δὲν πῆγες;

Τὸ ἐπιτακτικὸ καὶ προκλητικὸ ὕφος του ἐξώργισε τὸν Ἀλέξη. Δὲν ὑπῆρχε παρὰ ἑνὸς χρόνου διαφορὰ ἡλικίας ἀναμεταξύ τους, κι' αὐτὸς ἦταν ὁ μεγαλείτερος, κι' ἂς ἦταν τῆς τύχης του νὰ φύγῃ μακρυά, στὸ στρατό, δίχως τὴ θέλησί του.

— Δὲν εἶσαι ἀκόμα ἀφέντης ἐδῶ πέρα, εἶπε, καὶ πρόσεχε πῶς μιλᾶς. Ἀπάνω ἀπὸ τοὺς δυὸ μας ἔχομε ἀκόμα τὴ μητέρα.

Αὐτὸ ἦταν ἀληθινό, καὶ ἡ ἀλήθεια αὐτὴ δὲ χτυποῦσε καλὰ στ' αὐτιὰ τοῦ Ὀνέϊρο. Δίχως τὴ συγκατάθεσι τῆς μητέρας εἴξερε πῶς ὁ γάμος του μὲ τὴν Ἐρίννα δὲν μποροῦσε νὰ πραγματοποιηθῇ, τοὐλάχιστον γιὰ πέντε ἀκόμα χρόνια.

— Μπορεῖ νάνε κ' ἔτσι· εἶπε. Μὰ τώρα δὲν πρόκειται γι' αὐτό... Τώρα αὐτὸ ποῦ θέλω, καὶ ποῦ εἶνε καὶ τῆς μητέρας ἡ θέλησι, εἶνε νὰ ἰδῶ αὐτὸ τὸ δένδρο πεσμένο πρὶν βασιλέψῃ ὁ ἥλιος. Σήκω κ,αὶ δέστο μὲ αὐτὸ τὸ σχοινί...

Ὁ Ἀλέξης δὲν κουνήθηκε ἀπ' τὴν πέτρα ποῦ καθότανε. Ἐνοοῦσε νὰ μὴ λάβῃ μέρος στὴ δολοφονία τοῦ δένδρου, καὶ ὁλοένα περισσότερο ἐξωργίζετο ἀπ' τὸ δεσποτικὸ ὕφος τοῦ ἀδερφοῦ του.

— Σήκω! εἶπε ὁ Ὀνέϊρο.

Ὁ Ἀλέξης δὲν κουνήθηκε. Κύτταζε τὸ δένδρο. Ἐλαφρὸ ἀεράκι, ποῦ φύσηξε κείνη τὴ στιγμή, πέρασε ἀπάνω ἀπ' αὐτὸ καὶ τὼκανε νὰ φαίνεται μὲ τὸ σάλεμα τοῦ φυλλώματός του, σᾶ ν' ἀνατρίχιαζε ὅλο.

— Κατάρα! Δὲν ἀκοῦς; φώναξε στὸν ἀδερφό του, θυμωμένος ποῦ ἔθλεπε στὴν πρώτη του διαταγὴ τέτοια περιφρόνησι. Πλησίασε στὸ δένδρο καὶ ἔδεσε τὸν κορμό του μὲ τὸ σχοινί. Ὕστερα γύρισε πίσω πάλι καὶ ἄρχισε νὰ καταριέται τὸ δένδρο, καὶ νὰ τοῦ δίνῃ τὰ πιὸ ἐξευτελιστικὰ ὀνόματα, σᾶν νἄχε αὐτιὰ καὶ νἄκουε τῆς βρισιές του.

Ὁ Ἀλέξης, ποῦ ἐξακολουθοῦσε νὰ κυττάζῃ τὸ δένδρο, καὶ πάλι δὲν κουνήθηκε ἀπ' τὴ θέσι του.

Μά, ὅταν ὁ ἀδερφός του ὠρθώθηκε καὶ σήκωσε τὸ τσικοῦρι, καί, ἀφ' οὗ τὸ ταλάντευσε μιὰ στιγμὴ ἀπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του, κατάφερε τὴν πρώτη τσικουριὰ στὸν κορμὸ τοῦ δένδρου, τότε ἔνα ξαφνικὸ τίναγμα, σᾶν ρεῦμα ἠλεκτρικό, πέρασε ἀπ' ὅλο τὸ κορμὶ τοῦ παλληκαριοῦ. Στυλώθηκε στὰ πόδια του, μὲ τὰ μαλλιὰ του ὠρθωμένα, μὲ τὰ μάτια φλογισμένα, μὲ τὸ πρόσωπό του ὠχρὸ σᾶν τὸ κερί, καὶ ἤρθε, ἀκούμησε τῆς πλάτες του στὸν κορμὸ τοῦ δένδρου καὶ στάθηκε ἀνάμεσα σ' αὐτὸ καὶ στὸ ὑψωμένο τσεκοῦρι.

— Φῦγε, Ὀνέϊρο! φώναξε. Ὅσο εἶμαι στὴ ζωὴ δὲ θὰ τὸ ἀγγίσῃς.

— Ἔβγα ἀπὸ μπρός μου, τρελλέ! εἶπε μὲ ἄγρια φωνὴ ὁ Ὀνέϊρο. Εἶσαι σὺ ὁ ἀφέντης ἐδῶ πέρα; Πήγαινε καὶ βάστηξε τὸ σχοινί, ὅπως εἶνε χρέος σου νὰ κάνῃς. Φῦγε ἀπὸ μπρός!

Μὰ ὁ Ἀλέξης δὲν ὑπήκουε. Δὲ φαινότανε κἄν πῶς ἄκουε τὰ λόγια του. Ἀκουμποῦσε τοὺς ὤμους του ἀπάνω στὸν κορμὸ τοῦ δένδρου, καὶ τὸ πρόσωπό του ἦταν αὐστηρὸ καὶ ἀποφασιστικό.

— Ὅσο εἶμαι ἀκόμα ἐδῶ, δὲ θ' ἀφήσω κἀνέναν ν' ἀγγίσῃ τὴ συκιά· εἶπε μέσα στὰ δόντια του. Εἶνε ἕνα ἄψυχο πρᾶγμα. Τί σᾶς φταίει;

— Ἔβγα ἀπὸ μπρός μου! ἐθρυχήθη ὁ Ὀνέϊρο. ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὴν ὀργή. Θεέ μου, δός μου ὑπομονή!

— Δὲ θὰ τὸ ἀγγίσῃς, λέω· εἶπε ὁ Ἀλέξης, καὶ κύτταξε κατάματα τὸν ἀδερφό του. Δὲ θὰ τὸ ἀγγίσῃς. Κατέβασε τὸ τσικοῦρι σου!

Ὁ Ὀνέϊρο, μὲ ἕνα σωρὸ βλαστήμιες, σήκωσε τὸ ἀτσαλένιο τσεκοῦρι,

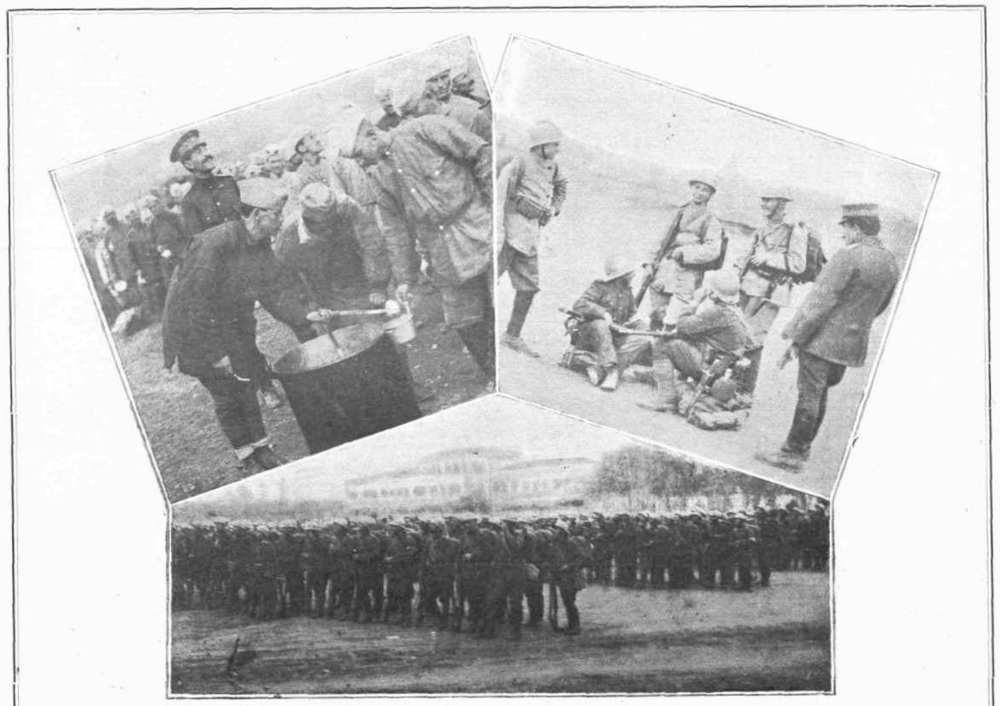

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ. — Ἐπάνω ἐκεῖ εἰς τὸ Μακεδονικὸν μέτωπον ἡ ἐνθουσιώδης νεολαία τῆς Φυλῆς γράφει χρυσᾶς σελίδας εἰς τὴν Ἱστορίαν μας ὑπεραμυνομένη τῶν Δικαίων μας καὶ διεκδικοῦσα σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν τὰ ἐδάφη μας.

ἄλλη μιὰ φορά, ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του, καὶ τὸ κατέφερε μὲ ὅλη του τὴ δύναμι ἀπάνω στὸ δένδρο. Μὰ δὲ χτύπησε τὸν κορμό. Βρῆκε τὸν ἀδερφό του κατάστηθα. Τοῦ ἔκοψε στὴ μέση τὸν ἁπαλό, νεανικό του λαιμὸ καὶ τὸ αἷμα, ἀπ' τὴ μεγάλη ἀρτηρία, πετάχτηκε θερμὸ καὶ τρομερό. Τὸ παλληκάρι ταλαντεύτηκε μιὰ στιγμή, ἔγειρε πρὸς τὰ ἐμπρός, κι' ἀμέσως σωριάστηκε χάμου, ἀνάμεσα στὰ λουλούδια.

Ὁ Ὀνεῖρο ἔμπηξε μιὰν ἄγρια κραυγή, πέταξε μακρυὰ τὸ τσεκοῦρι, καὶ τῶβαλε στὰ πόδια, μὲ τὴν κατάρα τοῦ Κάϊν στὸ κεφάλι του.

Τὸν Ἀλέξη τὸν βρῆκε μιὰ ἀδερφή του, νὰ κολυμπάῃ στὸ αἷμα του, κάτω ἀπὸ τὸ δένδρο. Ἦταν φυσικὰ νεκρός.

Καὶ ὕστερα, ἡ μητέρα τους, τρελλὴ ἀπὸ τὴ θλῖψι, φώναξε ὅλους τοὺς γειτόνους καὶ μὲ τσεκούρια καὶ μὲ τὴ φωτιά, καὶ μὲ ἀναρίθμητες κατάρες, ἀπόσπασαν τὴ συκιὰ ἀπ' τὴ θέσι της, καὶ σκάψανε καὶ κάψανε καὶ τῆς πιὸ βαθειές της ρίζες καὶ κανένα ἴχνος δὲν ἔμεινε ἀπ' αὐτή, παρὰ ἕνας βαθύς, μαυρολάκκος, ἀνάμεσα στὰ καμένα χόρτα καὶ στοὺς σωροὺς τῆς στάχτης.

Ἔτσι ὁ Ἀλέξης, σὰν τοὺς μεγάλους ἄνδρες, μὲ ἀνώτερες σκέψεις, μὲ καρδιὰ πολὺ σπλαχνική, ἔχασε ἄδικα τὴ ζωή του, γιὰ χάρι μιᾶς εὐγενικῆς ἰδέας.

Ὅσο γιὰ τὸν Ὀνεῖρο, κανεὶς ποτὲ δὲν ἔμαθε τί ἀπέγεινε.

(Ἀπὸ τὸ Ἀγγλικό) Μεταφρ. Κ. ΤΡΙΚΟΓΛΙΔΗ

ΚΗΦΙΣΣΙΩΤΙΚΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ.—Ἰδοὺ ποῦ μᾶς κατήντησε ὁ εὐρωπαϊκὸς πόλεμος καὶ ἡ ἀκρίβεια τῶν καουτσοὺκ καὶ τῆς βενζίνης. Χάρις εἰς τὴν ἀκρίβειαν αὐτὴν ὁ φωτογράφος τῆς «Εἰκονογραφημένης» κατώρθωσε νὰ ἔχῃ τὴν ὡραίαν ταύτην φωτογραφίαν. Ἡ κίνησις εἰς τὴν Κηφισσιὰν τὸ καλοκαῖρι ὑπῆρξε ἰδιαιτέρως ζωηρά, ἰδίως εἰς τὸ Κεφαλάρι, ὅπου τὰ δύο ξενοδοχεῖα τοῦ Φασέα καὶ τοῦ Ἀπέργη συνεκέντρωσαν πλῆθος κόσμου. (Ἡ «Εἰκονογραφημένη» συνιστᾷ ἰδίως τὸ πρῶτον, διότι εἰς τὸ δεύτερον τοῦ Ἀπέργη ὁ κ. διευθυντὴς καὶ ἰδιοκτήτης, παχυνθεὶς ἀπὸ τὰ κέρδη, ἔχει τὴν συνήθειαν διὰ τῆς μεγάλης εὐγενείας του!!! νὰ διώχνῃ τοὺς πελάτας). Τὰ αὐτοκίνητα ἦσαν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ μιὰ χαριτωμένη παρέα κοριτσιῶν εἶχε τὸ ἰδικόν της ταχύπλουν καὶ ἠλεκτροφώτιστον. Ἦλθεν ὅμως ἡ σπάνις τῆς βενζίνης καὶ μίαν ἡμέραν ὁ νέος κ. Ν. ἀφῆκε τὸ αὐτοκίνητον καὶ ἠγόρασε ἕνα καροτσάκι μὲ τὸ ὁποῖον ἡ παρέα ἐξεστράτευεν εἰς Κοκκιναρᾶν. Ὁ φωτογράφος τῆς «Εἰκονογραφημένης» ἀπεικόνισε τὸ ὡραῖον group μὲ δύο ὡραιοτάτας Ἀτθίδας καὶ μίαν παρεπίδημον Κεφαλλονιτοποῦλαν.

ΜΙΑ ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΑΝΔ

— Ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῆς Φιλολογίας —

Η Γεωργία Σὰνδ ἦτο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποῦ ἀλληλογράφουν ἀκούραστα μὲ κάθε ἄνθρωπον, ἄνδρα ἢ γυναῖκα, τοῦ ὁποίου ἡ ἀλληλογραφία ἠμποροῦσε νὰ ἔχῃ ἐνδιαφέρον. Συζητοῦσε διὰ τοῦ γραπτοῦ λόγου δι' ὅλα τὰ ζητήματα, περὶ τῶν ὁποίων ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἔχῃ μίαν γνώμην. Καὶ ἐτελείωνε μίαν ἐπιστολήν, εἰς τὴν ὁποίαν διεπραγματεύετο διὰ τὴν Δημοκρατίαν, διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἄλλην μὲ θέμα τὴν Αὐτοκρατορίαν καὶ νὰ συνεχίσῃ εἰς ἄλλας διὰ τὴν Κοινωνιολογίαν, τὴν Φιλοσοφίαν, τὴν Δικαιοσύνην. Ἔγραφεν εἰς τὸν Λαμειταὶ διὰ τὴν φιλοσοφίαν, εἰς τὸν Ματζίοϊ διὰ τὴν Κοινωνιολογίαν, εἰς τὸν Λαμαρτῖνον διὰ τὴν Δημοκρατίαν. Ἠσθάνετο πάντοτε βαθὺν σεβασμὸν διὰ τὴν ἀριστοκρατίαν καὶ τὴν ἱκανότητα, ἀλλ' ἡ δημοκρατία τοῦ πόνου τὴν συνεκίνησε περισσότερον. Ὑπῆρξεν ὁ πιὸ ἀλτρουΐστης τῆς ἐποχῆς της. Ἀπὸ τοῦ 1850 αἱ ἐπιστολαὶ τῆς Γεωργίας Σάνδ, λαμβάνουν χαρακτῆρα καθαρῶς φιλολογικόν. Συζητεῖ δι' ἀλληλογραφίας ἐπὶ τοῦ συγχρόνου ρεαλισμοῦ μὲ τὸν Φλωμπέρ, ἐπὶ τῆς συνθέσεως ἔργων μὲ τὸν Δουμᾶ υἱόν. Καὶ διαμαρτύρεται μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις της ἐναντίον τοῦ δόγματος, «Ἡ Τέχνη διὰ τὴν Τέχνην».

«Ἡ Τέχνη διὰ τὴν Τέχνην» ἔγραφεν, εἶνε μία ἔκφρασις κενή. Ἡ Τέχνη διὰ νὰ ἐκφράζῃ τὴν Ἀλήθειαν, διὰ νὰ ἐκφράζῃ ὅ,τι εἶνε ὡραῖον, καλόν. Αὐτὸ ζητῶ.

Καὶ εἰς μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Κάρολον Πονσύ, ἐπανερχομένη ἐπὶ τοῦ ἰδίου ζητήματος, ἐκφράζεται ὡς ἑξῆς μὲ ἐξαιρετικῶς χαριτωμένον τρόπον: «Λέγουν ὅτι τὰ πουλιὰ κελαδοῦν διὰ νὰ κελαδοῦν. Ἀμφιβάλλω ὅμως γι' αὐτό. Κελαδοῦν τὸν ἔρωτά τους καὶ τὴν εὐτυχίαν τους καὶ εἰς αὐτὸ εἶνε σύμφωνα μὲ τὴν Φύσιν. Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ κάμνῃ κἄτι περισσότερον καὶ οἱ ποιηταὶ δὲν ψάλλουν, παρὰ διὰ νὰ συγκινοῦν τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ τοὺς κάμουν νὰ σκεφθοῦν». Ἀλλὰ δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἐννοήσῃ τὴν Τέχνην χωρὶς προσωπικότητα.

«Παρατηρῶ, ἔγραφεν εἰς τὸν Φλωμπέρ, ὅτι εἶσθε ἐναντίον τῆς ἐκφράσεως ἑνὸς προσωπικοῦ ἀξιώματος εἰς τὴν φιλολογίαν. Ἔχετε δίκηο; Ἡ ἀντιγνωμία σας μήπως ἄραγε προέρχεται περισσότερον ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν πεποιθήσεως, παρὰ ἀπὸ μίαν ἀρχὴν αἰσθητικήν; Μὲ τὴν ὀλίγην φιλοσοφίαν ποῦ ἔχομεν μέσα εἰς τὸν ἐγκέφαλον, πρέπει νὰ φέρωμεν τὴν ἡμέραν εἰς τὰ γραφόμενά μας. Ἀλλὰ σεῖς, μόλις ἐγγίζετε τὴν φιλολογίαν, φαίνεσθε ὡσὰν νὰ φοβεῖσθε, δὲν ξέρω γιατί, μήπως γίνετε ἄλλος ἄνθρωπος, ἐκεῖνος ποῦ πρέπει νὰ ἐξαφανισθῇ, ποῦ ***ἐξαφανίζεται*** μόνος του, ποῦ δὲν ὑπάρχει πιά. Τί περίεργη μανία! Τί γοῦστο ἀτελές! Ἡ ἀξία τῶν ἔργων μας ἐξαρτᾶται ἐξ ὁλοκλήρου ἀπὸ τὴν προσωπικήν μας ἀξίαν, ἀλλὰ ἂν κρατῶμεν διὰ τὸν ἑαυτόν μας τὰς γνώμας μας ἐπὶ τῶν προσώπων τὰ ὁποῖα δημιουργοῦμεν, θάψήσωμεν φυσικὰ τὸν ἀναγνώστην ἀβέβαιον περὶ τῆς γνώμης, τὴν ὁποίαν θὰ ἔπρεπε νὰ δημιουργήσῃ διὰ λογαριασμόν τους. Καὶ ἕνα ἔργον ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους κινδυνεύει νὰ μὴ ἐννοηθῇ καὶ ὁ ἀναγνώστης μᾶς βαριέται καὶ μᾶς ἐγκαταλείπει».

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΧΕΙΡΟΝΟΜΙΑ. — Εἰς τὴν Γερμανίαν αἱ κυρίαι τῆς ἀριστοκρατίας καὶ τῆς ἀστικῆς τάξεως ἔδωκαν πρῶται τὸ παράδειγμα τῆς αὐταπαρνήσεως. Ἐφόρεσαν ἁπλούστατα πέδιλα, ἀφοῦ ἕνα ζευγάρι μπότες ἔφθασαν τὰ 100 μάρκα. Ἡ μόδα εἶναι ὡραῖα καὶ πρακτική, ἂν ἡ κυρία μάλιστα εἶναι καλλίσφυρος.

Η ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ

Ἔχομεν ἐν χρήσει μίαν λέξιν κακόηχον, ἡ ὁποία ἀπονέμεται συνήθως εἰς τοὺς ἀπατωμένους συζύγους. Κανεὶς ὅμως δὲν ξεύρει τὸ ἱστορικὸν εἰς τὸ ὁποῖον ὀφείλεται ἡ λέξις. Ἀκούσατε το: Οἱ Σταυροφόροι, ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὸ εὐγενὲς αἷμα των, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰς μακρὰς ἀπουσίας των ἐκινδύνευε νὰ νοθευθῇ, ἐνῷ αὐτοὶ τὸ ἤθελον ἄκρατον, ἐπενόησαν εὐφυεστάτην συσκευήν, ἡ ὁποία τοὺς ἐξησφάλιζεν ἀπὸ πάσης νοθείας. Φιγουράρει μάλιστα ἡ Ceinture de Chasteté αὐτὴ εἰς τὰ μεσαιωνικὰ μουσεῖα τῆς Γαλλίας καὶ ἐκ φωτογραφιῶν εἰς κάρτ-ποστάλ.

Κάποτε λοιπὸν ἕνας Σταυροφόρος, ἀφοῦ περιέβαλε τὴν πυργοδέσποινάν του μὲ τὴν ζώνην αὐτήν, αἰσθανόμενος μέσα του νὰ περισσεύῃ δυσπιστία, ἐσφράγισε τὰ ἄκρα τῆς συσκευῆς μὲ τὸ μπλαζόν του, μὲ τὸ ἔμβλημα τοῦ δακτυλιδιοῦ του καὶ ἔφυγε, βέβαιος πλέον ὅτι δὲν διέτρεχε κανένα κίνδυνον τὸ αἷμα του.

Διεσώθη, λέγουν, καὶ ἡ παράστασις τοῦ ἐμβλήματος τῆς εὐγενοῦς οἰκογενείας του: Εἰς τὸ μέσον τοῦ θυρεοῦ εἰκονίζετο μικρὸ ἐλαφάκι, χωρὶς κέρατα.

Ἀλλ' ἡ πυργοδέσποινα ἐν τῷ μεταξύ, ὑποπτεύουσα εἰς τὴν μακρὰν ἀπουσίαν τοῦ συζύγου της, ὅτι θὰ ἔδυε ἡ νεότης της ἐν μονώσει, ἔθραυσε τὴν ἐξ Ἱσπανικοῦ κηροῦ σφραγῖδα.

Ἐπέρασαν ἔτσι χρόνια πολλά, ὅταν κάποιος ἀγγελιαφόρος τοῦ συζύγου της ἔφθασεν εἰς τὸν πῦργον ἀνακοινῶν ὅτι ἐπιστρέφει ὁ πολεμιστὴς — φεουδάρχης. Ἡ πυργοδέσποινα δὲν χάνει καιρόν. Καλεῖ ἕνα χαράκτην καὶ τοῦ παραγγέλλει νὰ τῆς κάμῃ μίαν σφραγῖδα μὲ τὰ οἰκόσημα τοῦ συζύγου της καὶ ἕνα ἐλαφάκι εἰς τὸ μέσον. Ἡ σφραγὶς ἑτοιμάζεται ἐν πάσῃ σπουδῇ, καὶ ἡ συσκευὴ ἀποκαθίσταται εἰς τὴν θέσιν της. Φθάνει τέλος πάντων καὶ ὁ αὐθέντης καὶ σπεύδει νὰ ἐξετάσῃ τὸ ἄθικτον τῆς σφραγῖδος. Ἀλλ' ἐνῷ τὴν παρέβαλλε μὲ τὸ δακτυλίδι του, ἀνακαλύπτει αἴφνης ὅτι τὸ λαφάκι τῆς σφραγῖδος εἶχε — κατὰ προσθήκην τοῦ χαράκτου — εἰς τὸ μέτωπον δύο ἐπιμήκεις ὀστεώδεις προεξοχάς.

Καὶ ἔκτοτε, λέγει ἡ παράδοσις, οἱ ἀπατώμενοι σύζυγοι παρομοιάζονται πρὸς τὰ ἐλαφάκια, ποῦ μὲ τὸν καιρὸν αὐξάνει καὶ τὸ βάρος τῆς κεφαλῆς των.

ΣΕ ΠΑΛΗΟ ΝΑΟ

[Ἀπὸ τὰ «Πεπρωμένα»]

Ἀρχαῖε ναέ. Στὸν τοῖχο σου, μπρὸς στὴν γυρμένη θύρα
τὸ νέο δεντράκι ἐγέμισε πλατύφυλλα κλαριά,
μιὰ μέρα ἐκεῖ ποῦ τῶφερε καλοθελήτρα μοῖρα,
νὰ τῶχῃς γιὰ ἀντιστύλι σου καὶ γιὰ παρηγοριά.

Νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ χαίρεσαι τὸ εὐλογημένο δῶρο,
καὶ νἆναι ἡ δόξα τοῦ μικροῦ δεντροῦ παντοτεινή.
Πίστεψ' ἐμένα, ἀρχαῖε ναέ, τὸν ἄσκοπο ὁδοιπόρο,
ποῦ στέκομαι καὶ σᾶς θωρῶ μὲ μιὰ καρδιὰ ὀρφανή.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

— Οἱ γέροι πιστεύουν ὅλα· οἱ ἄνδρες ἀμφιβάλλουν δι' ὅλα· οἱ νέοι τὰ ξέρουν ὅλα.

— Ἡ ζηλοτυπία ἑνὸς μνηστευμένου εἶνε σέβας, ἀλλ' ἑνὸς συζύγου εἶνε ὕβρις.

✻ ΟΙ ΑΟΡΑΤΟΙ ΚΟΣΜΟΙ ✻

ΠΡΕΠΕΙ νὰ σᾶς ἀναφέρω καὶ ἄλλο ἕνα περιστατικόν, περιεργότατον: Εἰς τὴν Λάρισσαν ἦτο πρό τινος ἐγκατεστημένος ὁ γνωστὸς ἰατρὸς κ. Α. ἐν χηρείᾳ διατελῶν, τοῦ ὁποίου τὰ τέκνα ἔμενον ἐν Ἀθήναις. Ὁ ἰατρὸς Α. ἠσχολεῖτο εἰς ἐμβριθῆ πνευματιστικὰ πειράματα, ἀπὸ περιωπῆς ἐπιστημονικῆς. Μίαν ἡμέραν λοιπὸν εἶχε καλέσει τὸ πνεῦμα τῆς συζύγου του, τὴν ὁποίαν ἐλάτρευε, καὶ στερούμενος εἰδήσεων περὶ τῆς ὑγείας τῶν παιδιῶν, τὸ ἠρώτησε περὶ αὐτῶν:

— Περίμενε ὀλίγον, ἀπαντᾷ τὸ πνεῦμα, νὰ ἰδῶ.

Ὁ ἰατρὸς ἐπερίμενε πράγματι καὶ μετ' ὀλίγον τὸ πνεῦμα ἔδωκε σημεῖα ἐπανόδου.

— Λοιπόν; ἐρωτᾷ ὁ ἰατρός.

— Εἶναι πολὺ καλὰ τὰ παιδιά μας· τοῦ λέγει τὸ πνεῦμα. Ὅταν ἐπῆγα σπῆτι, ἔτρωγαν.

Πραγματικῶς, ἐπειδὴ ἦταν μεσημέρι, τὰ παιδιὰ ἔτρωγαν. Ἔξαφνα ἤκουσαν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν κουζίνα ἕνα ταψὶ νὰ κτυπᾷ τρὶς δυνατά. Τρέχουν μέσα εἰς τὴν κουζίνα, ἀλλὰ δὲν βλέπουν ψυχή. Τότε τὸ μεγαλήτερο παιδί, ποῦ ἤξευρε ὅτι ὁ πατέρας των ἀσχολεῖται εἰς πειράματα πνευματιστικά, ἀντελήφθη ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ὑπερφυσικοῦ φαινομένου καὶ ἐφώναξε μὲ χαράν:

— Ἡ μαμὰ εἶναι παιδιά. Ἐτηλεγράφησαν τότε εἰς τὸν πατέρα των τὸ πρᾶγμα καὶ ἡ ἀπάντησίς του ἐξήγησε τὸ φαινόμενον.

Ἀλλ' ἔχω νὰ ἀναφέρω καὶ φαινόμενον πρόσφατον, σημειωθὲν ἐν μέσῃ πρωτευούσῃ. Τὰ πρόσωπα μεταξὺ τῶν ὁποίων συνέβη τὸ φαινόμενον αὐτὸ εἶναι γνωστότατα εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν. Καὶ εἶναι ἀληθῶς ἀνατριχιαστικόν.

Ποιὸς δὲν γνωρίζει τὸν δημοφιλέστατον πολιτευτὴν κ. Κ. Π. τὸν ἄλλοτε Ὑπουργόν, Νομάρχην κ.λ. δικηγόρον δὲ διακεκριμένον; Καὶ ποιὸς δὲν ἐγνώριζε τὸν ἐπιφανῆ νομοδιδάσκαλον Μ. ὅστις ἀσθενήσας κατὰ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου ἐ. ἔ. εἰσήχθη πρὸς νοσηλείαν εἰς τὸν «Εὐαγγελισμόν»;

Οἱ δύω συνάδελφοι συνεδέοντο ἀδελφικώτατα καὶ ὁ κ. Π. τακτικώτατα ἠρώτα μὲ τὸ τηλέφωνόν του εἰς τὸν «Εὐαγγελισμὸν» περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ φίλου του.

Τὸ πρωῒ τῆς 15 Αὐγούστου, κατὰ τὰς 5, ὁ κ. Π. ἐνῷ ἐκοιμᾶτο, βλέπει τὸν φίλον του Μ. νὰ τὸν πλησιάζῃ, μὲ ἕνα περίεργον ὕφος.

— Κώστα· τοῦ λέγει. Πρὸ ὀλίγου εὑρίσκομαι εἰς ἄλλον κόσμον.

— Πῶς; τὸν ἐρωτᾷ ὁ κ. Π.

—Ἔφυγα ἀπὸ τὸν ἰδικόν σας κόσμον πρὸ ὀλίγων λεπτῶν.

— Θὰ ἔλθω κι' ἐγώ; τὸν ἐρωτᾷ.

— Δὲν μπορῶ ἀκόμη τίποτε νὰ εἰξεύρω. Θὰ σὲ εἰδοποιήσω.

Καὶ τὸ φάσμα — διότι ἐπρόκειτο περὶ φάσματος πράγματι,— ἐχάθη.

Ὁ κ. Π. ἐξυπνᾷ ἔντρομος καὶ σπεύδει εἰς τὸ τηλέφωνον.

— Εὐαγγελισμός; Παρακαλῶ πῶς εἶναι ὁ κ. Μ; ἐρωτᾷ.

— Εἰς τὰς 5 ἀκριβῶς ἀπέθανε· τοῦ ἀπαντοῦν.

Τὸ παραθέτω ἄνευ σχολίων τὸ φαινόμενον, ὡς συνέβη.

Καὶ ἄλλο παρόμοιον: Εἰς τὴν Τρίπολιν τῆς Πελοποννήσου ἔζη ὑπηρετῶν πρὸς τριακονταετίας ὁ συνταγματάρχης τοῦ Πυροβολικοῦ Ἰω. Ταμπακόπουλος. Μίαν νύκτα τοῦ ἐμφανίζεται ἡ ἀδελφή του, ἡ ὁποία διέμενεν εἰς Πάτρας καὶ τοῦ λέγει:

— Γιάννη, ἐγὼ δὲν ζῶ πειά. Ἔφυγα ἀπὸ τὸν κόσμον. Μὰ ὅταν εἶναι καιρός, θὰ σὲ εἰδοποιήσω.

Ὁ συνταγματάρχης τὸ διηγεῖτο καὶ ἀνέμενε ὀλίγον καιρὸν δευτέραν ἐμφάνισιν τῆς ἀδελφῆς του, ἡ ὁποία πράγματι εἶχεν ἀποθάνει τὴν νύκτα ποῦ τοῦ πρωτοενεφανίσθη. Ἐπέρασαν ὅμως ματαίως εἴκοσι ὁλόκληρα χρόνια, ὥστε ἐλησμόνησε ἐντελῶς τὸ φαινόμενον.

Ἔξαφνα ἕνα βράδυ τοῦ ἐμφανίζεται ἡ ἀδελφή του καὶ τοῦ λέγει:

— Γιάννη ἑτοιμάσου. Σὲ δυὸ μέρες θὰ ἔλθῃς κοντά μας.

Καὶ μετὰ δύω ἡμέρας ἀπέθανε ὁ συνταγματάρχης Ταμπακόπουλος.

Καὶ ἄλλο πολὺ πρόσφατον: Εἰς τῆς χήρας κυρίας Κ. δυὸ τρία κοριτσόπουλα συγγενάκια της ἐκοροΐδευαν μ' ἕνα τραπεζάκι, καὶ ἐκαλοῦσαν δῆθεν πνεύματα. Ἔξαφνα κατάπληκτα βλέπουν ὅτι τὰ στοιχεῖα τοῦ πνευματιστικοῦ ἀλφαβήτου, συναρμολογούμενα, ἀπετέλουν τὸ ὄνομα τοῦ μακαρίτου συζύγου τῆς κυρίας Κ.

Καὶ ἐξηκολούθουν νὰ διαβάζουν:

— Νὰ πάρῃς τὰ παιδιὰ καὶ νὰ πᾷς εἰς τὸν τάφον, νὰ μοῦ ἀνάψῃς κεριὰ κ.λ.

Καθένας ἠμπορεῖ νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ὑποβολῆς γυναικείας. Ἀλλὰ ἐξακολουθεῖ τὸ πνεῦμα νὰ γράφῃ:

—Ἑτοιμάστε μαῦρα, πένθιμα. Σὲ ὀκτὼ μέρες θὰ πεθάνῃ ἡ Μ. Β.

Ἦτον Δευτέρα καὶ τὴν Δευτέραν 11 Σεπτεμβρίου ἀπέθανε ἡ πολύκλαυστος μητέρα Μ. Β. πρώτη ἐξαδέλφη τοῦ ἐκ τῶν Διευθυντῶν-Ἰδιοκτητῶν τῆς «Εἰκονογραφημένης» κ. Δ. Βρατσάνου.

ΘΑ ΕΛΘΗ!...

— ΔΙΗΓΗΜΑ — — ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ —

Εἶχα πάει νὰ περάσω τὸ καλοκαῖρι σὲ μιὰ παράλιον πόλιν τῆς Πελοποννήσου, ἀπὸ ὅπου περνοῦσεν ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμή. Ὁ περιωρισμένος ἀριθμὸς τῶν κατοίκων καὶ οἱ τακτικοὶ περίπατοί μου ἔξω ἀπὸ τὸ χωσιὸ μοῦ ἔδωσαν τὴν εὐκαιρίαν, ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγην ἑβδομάδαν διαμονήν, νὰ παρατηρήσω τὸ ἑξῆς γεγονός: Κάθε βράδυ ποῦ ἤρχετο τὸ τραῖνο εἰς τὰς 5,23' εὑρίσκετο μπροστὰ εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ σταθμοῦ μὲ τὴν φυσιογνωμίαν ἀνθρώπου ποῦ περιμένει, ἕνα ἄτομον μὲ σεβαστὸ ἐξωτερικὸ καὶ μὲ ἐνδυμασίαν εὐπρεπισμένη.

Μόλις ἐσημειώνετο ἡ ἐμφάνισις τοῦ τραίνου, ἡ ἀνυπομονησία του ἐξεδηλώνετο μὲ κάτι ἰδιαίτερα νευρικὰ τὶκ εἰς τὸ πρόσωπον καὶ μ' ἕνα διαρκὲς τρεμούλιασμα τῶν χεριῶν του. Εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς ἀτμομηχανῆς αἱ κνῆμαι του ἐφαίνοντο σὰν νὰ παρέλυαν. Κι' ὅταν ὁλόκληρη ἡ ἁμαξοστοιχία σταματοῦσε, νομίζει κανείς, πῶς ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν θὰ ἔπεφτε.

Τρεῖς τέσσαρες χωρικοὶ κατέβαιναν σὲ λιγάκι. Κι' ἔπειτα ἡ πόρτες ξαναέκλειναν καὶ τὸ τραῖνο ξεκινοῦσε νὰ συμπληρώσῃ τὸν δρόμο του. Τότε τὸ γεροντάκι ἄφινεν ἕνα βαθὺ στεναγμό, κι' ἐγύριζε πάλι εἰς τὸ χωριὸ μὲ τὸ κεφάλι χαμηλωμένο καὶ τοὺς ὤμους συμμαζωμένους.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον ἠσχολεῖτο ὅπως καὶ ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος. Τὸν εἶχα ἰδῇ πολλὲς φορὲς ποῦ περιποιεῖτο τὸ περιβολάκι του ἢ ποῦ διάβαζε τὴν ἐφημερίδα του εἰς τὸ κατώφλι τοῦ σπιτιοῦ του. Τὸν χαιρετοῦσα μὲ σεβασμό. Ἀπαντοῦσεν εὐγενικὰ κι' ἐξακολουθοῦσε τὴν δουλειά του

Ἐπὶ τέλους ὁ γιατρὸς τοῦ χωριοῦ μοῦ ἔδωσε τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας διὰ τὸ πρόσωπον τοῦ περίεργου αὐτοῦ γέρου.

— Θὰ ἐννοεῖτε χωρὶς ἄλλο τὸν μπάρμπα-Κωνσταντῆ. Εἶνε ἕνας παληὸς ἔμπορος, ἀρκετὰ πλούσιος, ποῦ παντρεύτηκεν στὸ χωριὸ ἐδῶ καὶ εἴκοσι πέντε χρόνια μὲ τὴν κόρη τοῦ δασκάλου.

— Πῶς; Ἀλήθεια εἶνε παντρεμένος;

— Τόσο ἀλήθεια ποῦ ἔχει τὴν ἐπιμονὴ νὰ πηγαίνῃ κάθε μέρα στὶς 5 καὶ 23' εἰς συνάντησιν τῆς γυναικός του, κι' αὐτὸ ἀπὸ ἐτῶν πολλῶν, χωρὶς νὰ λείψῃ οὔτε μιὰ φορά.

Δὲν ἐνοοῦσα τίποτε. Ὁ γιατρὸς γέλασε.

— Ἡ κυρία Κωνσταντῆ, ἔπειτα ἀπὸ συζυγικὸν βίον τεσσάρων ἐτῶν, ἐξηφανίσθη ἕνα ὡραῖο πρωῒ καί, πρᾶγμα παράξενο, ἡ φυγὴ αὐτὴ συνέπεσε μὲ τὴν ἀναχώρησιν ἑνὸς νεαροῦ κομψευομένου γειτόνου της, ποῦ τὴν ἐκορτάριζεν ἐπιμόνως. Εἶνε λοιπὸν πολὺ φυσικὸν νὰ ἀναμένῃ ὁ σύζυγός της μὲ κάποια ἀνυπομονησία τὴν ἐπάνοδον τῆς ἀσώτου συζύγου.

Ἡ περιέργεια εἰς τὰ χωριὰ μεγαλοποιεῖ τὰ πράγματα καὶ τὰ μικρὰ γεγονότα πέρνουν μεγάλας διασκάσεις καὶ ἐξαιρετικὴν σημασίαν. Μοῦ ἐφάνη τότε ὅτι ἔπρεπεν ἀπαραιτήτως νὰ γνωρίσω τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ γεροντάκου. Τί ἐλπίδα κρυβότανε μέσα της: Τί ὄνειρα συμπτώσεων τεχνικά

Μιὰ εὐκαιρία δημιουργημένη μὲ ἔφερε τέλος κοντά του. Μὲ μιὰ δευτέρα ἀπέκτησα τὴν ἐμπιστοσύνην του. Καὶ τότε τὸν ἔκαμα εὔκολα νὰ μοῦ ἀνοίξῃ τὴν καρδιά του:

— Θεέ μου, εἶνε ἁπλούστατον· περιμένω τὴν γυναῖκα μου. Ὅλοι οἱ χωρικοὶ ἐδῶ θὰ σοῦ ποῦν κοροϊδεύοντας: «Ὁ βλάκας περιμένει τὴν γυναῖκα του». Ὀλίγο μ' ἐνδιαφέρουν αὐτὲς ἡ κοροϊδίες τους. Ποτέ μου δὲν θὰ καταδεχθῶ νὰ τοὺς ἐξηγήσω τὴν στάσιν μου. Ἀλλ' ἐπειδὴ μοῦ φαίνεστε ἄνθρωπος ποῦ τοῦ ἀξίζει νὰ μάθῃ τὸ μυστικό μου σᾶς τὸ ἀποκαλύπτω. Παντρεύτηκα μιὰ γυναῖκα πολὺ νεώτερή μου, ἔμμορφη, κοκέττα, ζωηρή, γελαστή, εὔθυμη, τὴν στιγμὴ ποῦ τίποτε εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα μου δὲν μοῦ ἔδιδαν κανένα τέτοιο δικαίωμα. Ἡ μόνη μου συγχώρησις ἦτο ἡ ἀπέραντη ἀγάπη μου καὶ ἡ ἐξασφάλισίς μου, ἡ πραγματικὴ τιμιότης τῆς Μαρίκας. Ἦλθαν ὅμως, κύριε, σκληρὰ χρόνια. Καὶ τί θλῖψι! Νὰ αἰσθάνωμαι ὅτι τὸ σῶμα ἐκεῖνο, τὸ γεμᾶτο ἀπὸ σφρῖγος, ἐγκαταλείπεται εἰς τὴν ἀγκαλιά μου μὲ λύπη καί, ἂς τὸ βεβαιώσω, μὲ κάποια δισφορία, ἢ καλλύτερα ἀπέχθεια. Καὶ προπάντων, μαντεύσατε, φίλε μου, ὅτι ἡ καρδιά της ἦτο ἐχθρά μου, ὅτι ἡ κεφαλή της ἦτο γεμάτη ἀπὸ ὄνειρα παράδοξα, κακά, ἔνοχα, ποιὸς ξέρει! Βέβαια ἐπάλευα γενναῖα! Ἀλλὰ φεῦ! Ἐναντίον τίνος! Ἐναντίον μιᾶς ἀπεχθείας ἐνστίκτου καὶ δικαιολογημένης κατὰ τῶν σταχτιῶν μαλλιῶν καὶ τῶν ἰσχνῶν καὶ κακοφτειασμένων μελῶν μου, ἐναντίον τῶν μυστικῶν ὀνειροπολήσεων τῆς νεαρᾶς γυναικός; Ἡ πάλη ἐναντίον ἑνὸς ὀνείρου ἀορίστου εἶνε ἀδύνατος, κι' ὅταν ἀρχίσῃ νὰ καθαρίζεται, τότε εἶνε ἀργὰ πιά.

Τὸ ὄνειρον, ὅπως ἦτο ἑπόμενον, ἔγινε πραγματικότης. Ἡ Μαρίκα ὑπέφερε. Καὶ ἔξαφνα οἱ ἐγωϊστικοὶ πόνοι μου μοῦ ἐφάνησαν ἀσήμαντοι, ἐν συγκρίσει τοῦ βασανιστηρίου ποῦ μοῦ ἐπέβαλλεν ὁ πόνος αὐτός. Κι' ἔπεσε. Θὰ τὴν σκότωνα, κύριε. Ἀντέστη εἰρηνικῶς; . . . .

Νὰ σᾶς ἐξιστορήσω τὰς ἀγωνίας ποῦ πέρασα, θὰ ἦταν ἀνωφελές. Ἡ σκέψις εἰς τὴν ὁποίαν κατέληξα θὰ σᾶς ἀποκαλύψῃ. Νά, τὰ αὐτὰ λόγια· τὰ ἔμαθα ἀπ' ἔξω: «Ἀγαπημένη μου Μαρίκα, θεωρῶ τὸν ἑαυτόν μου ὑπεύθυνον τῆς εὐτυχίας σου. Εἶσαι δυστυχισμένη. Εἶμαι πολὺ ἡλικιωμένος καὶ τὰ γοῦστα μας εἶνε διαφορετικά. Ἔχεις ἐμπνεύσεις δικαιολογημένας πρὸς ἕνα ἄλλο ἰδανικὸ κι' ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ ζητᾷς τὴν πραγματοποίησίν του. Σοῦ προτείνω λοιπὸν νὰ χωρισθοῦμε. Θὰ πᾷς εἰς τὴν Ἀθήνα. Θὰ σοῦ ὁρίσω τὴν ἀπαιτουμένη ἐπιχορήγησι καὶ θὰ μείνῃς ἐκεῖ κάτω ὅσο σ' ἀρέσῃ. Θὰ ζῇς ὅπως θέλεις καὶ ἐπιθυμεῖς, χωρὶς νὰ ἔχῃς νὰ δώσῃς λογαριασμὸ σὲ κανένα. Κι' ὅταν κάποια αἰτία, βαρεμός, πεῖρα, θὰ σοῦ θυμίσῃ τὴν φωλιὰ αὐτὴ ὡς τὸ μόνο στοργικὸ καταφύγιο, θυμήσου τότε ὅτι εἶμαι μονάχος». Κοκκίνησε κι' ἔπειτα στρεφομένη πρὸς ἐμὲ μοῦ φίλησε τὸ χέρι.

— Εἶσθε καλός, φίλε μου, δέχομαι.... ἀλλὰ νὰ εἶσθε βέβαιος πῶς θὰ ξαναγυρίσω.

«Κι' ἔφυγε τὸ ἴδιο βράδυ. Ἀπὸ τότε τὴν περιμένω».

Ἰσχυρὰ συγκίνησις μὲ κρατοῦσε σιωπηλόν. Ἐκεῖνος ἐπανέλαβε μὲ τὴν ἴδια ἁπλῆ φωνή:

— Στὸ χωριὸ ἐδῶ, πιστεύουν πῶς ἔφυγε καὶ μὲ ἐγκατέλειψε. Ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν μ' ἐνδιαφέρουν. Καὶ χωρὶς ν' ἀσχολοῦμαι μὲ τὴς κοροϊδίες, ἀπὸ τὸ δεύτερο χρόνο ἄρχισα νὰ περιμένω κάθε βράδυ εἰς τὸν σταθμό. Θἄρθῃ μιὰ μέρα· αὐτὸ τὸ ξέρω καλά. Βλέπετε ἡ θλίψις καὶ ἡ μοναξιὰ μοῦ ἔμαθαν πολλὰ πράγματα. Προεῖδα ὅτι ὁ ἔρως ἐπεφύλασσε εἰς τὸ πτωχὸ παιδὶ μιὰ πρώτη πλάνη, ποῦ δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ τὴν φαντασθῇ, ὅτι ὁ ρωμαντικὸς χαρακτήρ της θὰ τὴν ὡδήγει εἰς ἄλλους πειρασμοὺς καὶ ὅτι ἡ σκληρὰ πραγματικότης θὰ τοὺς ἄλλαζε μὲ ἄλλες πλάνες, ἕως ὅτου ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναπαύσεως θὰ μοῦ τὴν φέρῃ πίσω».

Ὁ θαυμασμός μου πρὸς τὸ δυστυχισμένο αὐτὸ γεροντάκι ἐπροδόθη ἀπὸ ἕνα κίνημα ἐνθουσιασμοῦ καὶ τοῦ προσέφερα τὴν φιλίαν μου. Ἦτο πράγματι ὑπόδειγμα ἀφελείας καὶ ἀφοσιώσεως. Μιὰ προσεκτικὴ ἐξέτασις μοῦ ἀπέδειξε, ὅτι κατὰ τὰ ἄλλα ἦτο ἀρκετὰ ἀνόητος καὶ χυδαῖος, ἀλλὰ ὅσῳ γιὰ τὸν ἔρωτά του, τὸν ἀνεβίβαζε εἰς ὕψος εὐγενείας καταπλῆσσον.

Ἀπὸ τότε δὲν παρέλειψα ποτὲ νὰ τὸν συνοδεύω εἰς τὸν σταθμό, ἀναμένοντας κι' ἐγὼ μ' ἀνυπομονησία μαζί του τὸ τραῖνο. Καὶ κάθε φορὰ ποῦ πηγαίναμε, ἔβλεπα εἰς τὸ πρόσωπό του νὰ ξαναγεννιέται ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ πεποίθησις, χωρὶς τὸν παραμικρότερο δισταγμό.

— Ἔρχεται σήμερα, ἀγαπητέ μου Κύριε, ἔρχεται. Κάτι μοῦ τὸ λέγει μέσα μου. Ἔρχεται. Τί χαρά!

Περπατοῦσε μὲ βῆμα ἐλαφρὸ παίζοντας τὸ μπαστοῦνι του.

— Καὶ εἶνε καιρὸς πιὰ ν' ἄρθῃ, εἶνε καιρός. Ὁ μεγάλος μου φόβος ἦτανε μήπως πεθάνῃ πρὶν τὴν ξαναϊδῶ. Γιατὶ ἔτσι δὲν θὰ μάθαινε ποτὲ τὴν ἀλήθεια: Τὴν ἀκλόνητη πίστι καὶ πεποίθησί μου γιὰ τὸ γυρισμό της.

Καὶ αὐτὴ τὴν φορὰ ὅμως ἡ δοκιμασία δὲν ἄλλαξε. Δὲν ἐρχότανε καὶ τότε τὸ γεροντάκι μοῦ ἔλεγε μ' ἀπελπισία: «Αὐτὴ τὴν φορὰ πάει, τελείωσαν ὅλα». Ἀλλ' ἔπειτα ἀπὸ δέκα λεπτὰ σιγὰ σιγὰ τοῦ ἤρχοντο αἱ ἐλπίδες. «Δὲν τὸ πιστεύω ὅμως! Δὲν εἶνε δυνατόν! Θὰ ἔχασε τὸ τραῖνο!...

Τέλος ἦλθε μιὰ μέρα ποῦ δὲν εἶχε χάσῃ τὸ τραῖνο. Τὸ ἄκουσα ἀπὸ μιὰ ἀλλόκοτη κραυγὴ ποῦ τοῦ ξέφυγεν ἀπὸ τὸ στόμα καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλαγμα τοῦ προσώπου του. Κι' ὅμως μ' ὅλα αὐτὰ ἐμάντευσα ὅτι δὲν ἐδοκίμασε καμμιὰ ἔκπληξι. Ἐβάδισε πρὸς τὸ μέρος της, τῆς ἔτεινε τὸ χέρι γιὰ νὰ τὴν βοηθήσῃ καὶ καταβῇ καὶ ρώτησε μὲ φωνὴ σβυσμένη:

— Ἔκαμες καλὸ ταξεῖδι;

Ποτέ μου δὲν παρέστην μάρτυς τόσο μεγάλης συγκινήσεως. Ἔτρεμαν ὅλα τὰ μέλη του. Οἱ ταξειδιωτικοὶ σάκκοι ἐχόρευαν μέσα εἰς τὴν ἀγκαλιά του. Ἐν τούτοις ἀφοῦ τοὺς κατέβασαν ἀπὸ τὸ τραῖνο δὲν θέλησε νὰ τοὺς ἐμπιστευθῇ σὲ κανένα καὶ χωρὶς πιὰ ν' ἀσχολῆται γιὰ μένα, γύρισε εἰς τὸ χωριό, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὴν γυναῖκα του. Καὶ ἡ εἴσοδος αὐτὴ ἐφαίνετο ὅτι ἦτο γλυκειὰ καὶ ἱκανοποιητική. Ἔρριχνε θριαμβευτικὲς ματιὲς εἰς τοὺς χωρικούς, ποῦ τὸν ἐκύτταζαν, καὶ ἐφαίνετο σὰν νὰ τοὺς ἔλεγε: «Τὸ βλέπετε; Γύρισε! Δὲν ἤμουν λοιπὸν τόσο βλάκας, ὅπως νομίζατε...»

Ἂς εἶχε γεράσῃ, ἂς εἶχε ἀσχημίσῃ, ἂς εἶχε ἀδυνατίσῃ, ἂς ἀπεῖχε, φεῦ! τρομακτικὰ ἀπὸ τὴν γοητευτικὴ εἰκόνα ποῦ μοῦ εἶχε ζωγραφίσῃ. Αὐτὸ λίγο τὸν ἐνδιέφερε. Ἀρκεῖ ὅτι ἦτο ἡ γυναῖκα του, ἡ ἀγαπημένη του γυναικοῦλα, ποῦ τὴν περίμενε!

Τὴν ὡδήγησεν εἰς τὸ σπίτι του, ξαναβρῆκε τὸ παλαιό της δωμάτιο, πάντοτε τὸ ἴδιο, μὲ τὰ ἴδια μόμπιλα καὶ τὰ ἴδια χρώματα, μὲ μόνην τὴν ἀλλαγὴ τοῦ κρεββατιοῦ. Ἀντὶ τοῦ μεγάλου συζυγικοῦ, ὑπῆρχε ἕνα μικρό, στενό, κρεββατάκι, καινούργιο.

Παρατηροῦσε τὸν γεροντάκο ἀναποφάσιστη. Τὴν ἐφίλησεν εἰς τὸ μέτωπον, μεταξὺ τῶν μαλλιῶν καὶ ἐνῷ ἀπεσύρετο τῆς εἶπε:

— Σ' ἀφίνω στὸ δωμάτιο σου, ***κόρη μου!***

Τὴν ἑπομένην, ποῦ μοῦ διηγήθηκε τὰς λεπτομερείας αὐτάς, συνεπέρανε:

— Δὲν ἔκαμα θαυμάσια νὰ τῆς πῶ ἐγὼ μοναχός μου νὰ φύγῃ; Ἀλλοιώτικα θὰ ἔφευγε καὶ δὲν θὰ τὴν ξαναέβλεπα πιὰ ποτέ. Καὶ θάμενε μόνη τώρα σὲ καμμιὰ γωνιά, ἐγκαταλελειμμένη ἀπ' ὅλους, τιμωρημένη, διότι ὑπήκουσε το φτωχὸ κορίστι εἰς τὰ ἐρωτικὰ ἔνστικτα, ποῦ ἡ Τύχη τῆς ἐπέβαλε.

Πραγματικὰ ὁ μπάρμπα-Κωνσταντῆς, εἶχε ψυχὴ καὶ αἰσθήματα ἀνεκτίμητα.

— Βλέπετε ὅτι ξαναῆλθε . . .

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΕΥΘΥΜΕΣ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΣΙΦΟΥΝΑΣ

Ὁ κύριος Σίφουνας ἦτο ἀστρονόμος. Ἠσχολεῖτο ἀποκλειστικῶς μὲ τὸν οὐρανόν, εἶχε παύσει νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τὰ ἐπίγεια· τὸν ἐγοήτευον οἱ ἀστέρες, αὐτὰ τὰ οὐράνια σώματα, ὅλας τὰς ὥρας τοῦ ἡμερονυκτίου του. Τὴν νύκτα ἐβάδιζε μὲ τὰ μάτια ψηλὰ ὡς ν' ἀνεζήτει κἄτι εἰς τὸ ἀστροκέντητον στερέωμα, πολλὲς φορὲς μάλιστα εἶχε πέσει ἐπάνω εἰς ἀνθρώπους, κάρρα, κορμοὺς δένδρων, στύλους τοῦ τράμ, εἶχε σπάσει τὰ μοῦτρα του, τὰ εἶχε κάμει «παζάρι», ὡς ἔλεγεν ἡ κυρία Σίφουνα, ἀλλὰ οὐδόλως ἐσκέπτετο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰς μελέτας του αὐτάς. Ἄχ, μὰ τὸ ναί, ὁ οὐρανὸς τὸν ἐγοήτευε· τὸν τραβοῦσε ἀπὸ τὸν γιακᾶ, μὰ τὸν μεγάλον καὶ παντοδύναμον Θεόν! Εἶχε γράψει μάλιστα καὶ ἕνα ὀγκῶδες σύγγραμμα σοφώτατον καὶ ἐμβριθέστατον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐχαλοῦσε κόσμον ὅταν ἐξεδίδετο. Θὰ συνεπλήρωνε καὶ θ' ἀνέτρεπεν ἐν μέρει ὅλα τὰ ἀστρονομικὰ συγγράμματα. Ἦτο πεπρωμένον νὰ γίνῃ μέγας μίαν ἡμέραν ὁ Σίφουνας. Θ' ἀνελάμβανε μάλιστα καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀστεροσκοπείου καὶ πολὺ δικαίως. Γιατὶ ἐκπλήττεσθε, καλέ; Καὶ τί εἶναι ὁ Αἰγινήτης; Τί ἦταν ὁ Φλαμμαριών; Πφ!... Ἐδῶ ἐπρόκειτο, φίλοι μου περὶ νέων, ἀγνώστων, τρομερῶν ἀστρονομικῶν ἀποκαλύψεων.

Ὁ πόθος τῆς ἐκδόσεως τοῦ συγγράμματος κατέτρωγε τὸν κ. Σίφουνα. Ἦτο πτωχὸς ἐπιστήμων, τοῦ ἔλειπαν τὰ ἐκδοτικά, ἀλλά... Χμ... ἂν εἶχε τὰ ἐκδοτικὰ αὐτά! Ὁ παρᾶς θὰ τὸν ἐκυνηγοῦσε πλέον. Τὰ ἑκατοστάρικα, αὐτὰ τὰ χιλιόδραχμα, θὰ ἔτρεχαν ξοπίσω του, νά, σὰν νὰ ἦτο μαγνήτης. Θὰ τὸν ἔδειχναν μὲ τὸ δάχτυλο πλέον: «Τὸν βλέπετε αὐτὸν τὸν σεβάσμιον γέροντα;» «Αὐτὸν ἐκεῖ;» «Ναὶ κύριέ μου, εἶναι ὁ μέγας ἀστρονόμος, ὁ κ. Σίφουνας!» «Μπά!... Μωρὲ τί λές!...» Ὅταν ἐξέδιδε τὸ σύγγραμμα ὁ κ. Σίφουνας θ' ἀγόραζε καὶ παπούτσια. Παπούτσια βέβαια, γιατὶ αὐτὰ τὰ «κουμπωτά του» ἐφάνηκαν ἐξαιρετικὰ ἀφιλόξενα διὰ τοὺς πόδας του, τοὺς πόδας ἑνὸς σοφοῦ ἀστρονόμου κύριοι. Ἄνοιξαν, ἐσχίσθηκαν καὶ τὸ μεγάλο δάκτυλο τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς εἶχε πεταχτῆ ἔξω, κι' ἐκύτταζε περίεργα τὸν κόσμο κι' ἐκινοῦσε τὴν κεφαλή του ἀπελπισμένα. Θὰ ἔπερνε καὶ ρεντεγκότα ὁ κ. Σίφουνας καὶ κλάκ, γιατὶ ὅλα τὰ φορέματά του ἀπεδείχθησαν ὑπερβολικὰ ἀνευλαβῆ ἐπάνω εἰς ἕνα σοφὸν ἄνδρα! Ἡ κ. Σίφουνα δὲν εἶχε τὰς ἰδίας ἀντιλήψεις μὲ τὸν ἄνδρα της. Δὲν ἐνοοῦσε καλέ, ἔτσι τελείως καὶ ὁλοκληρωτικῶς τί ἐπάγγελμα ἦταν αὐτὸ ποῦ πῆγε καὶ βρῆκε ὁ «προκομμένος» της.

— Ἀριστείδη, μοῦ φαίνεται πῶς παρεφρόνησες. Μὰ ἐπάγγελμα εἶναι αὐτό, Ἀριστείδη, νὰ κυττᾷς τ' ἄστρα; Τί θὰ πῇ Ἀστρονόμος; Ἡ λέξι νομίζω εἶναι σύνθετος ἀπὸ τὸ «Ἄστρα» καὶ «νόμος». Δηλαδὴ θέλεις νὰ βάλῃς νόμους στὰ ἄστρα. Μὰ ἐπίτρεψέ μου νὰ σοῦ πῶ ὅτι εἶσαι ἕνας ἠλίθιος καὶ νὰ μὲ συγχωρῇς διὰ τὴν φράσιν μου, Ἀριστείδη!...

Ἡ κ. Κλεοπάτρα Σίφουνα, τὸ γένος Τζουβέκα, ἀπόφοιτος τοῦ Ἀρσακείου, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐννοήσῃ τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ τοῦ κυρίου της, συχνὰ δὲ κατηρᾶτο τὴν ὥραν καὶ τὴν στιγμὴν ποῦ ἐπῆγε καὶ «ἐδέθηκε» μὲ ἕνα «χαραμοφάη» ποῦ θέλει καλὰ καὶ σώνει νὰ κατεβάσῃ τὰ Ἄστρα στὴ γῆ, σὰν νὰ εἶναι μάγος καλέ, ἢ σὰν νὰ τοῦ τὰ ἐκρέμασεν ἐκεῖ ὁ μπακάλης του!

— Ἁγία Θέκλα μου βάλε τὸ χέρι σου!...

Ἡ Ἁγία Θέκλα ὅμως δὲν ἐνοοῦσε νὰ βάλῃ τὸ χέρι της καὶ τὰ πράγματα ἔμενον κακά, ψυχρὰ καὶ ἀνάποδα. Ἡ ἐπιμονὴ μάλιστα τοῦ κ. Σίφουνα εἰς τὴν «λόξαν» αὐτήν, ὀλίγου δεῖν νὰ στοιχίσῃ μίαν νύκτα τὴν ζωὴν τῆς κ. Κλεοπάτρας. Ἄ, ἦτο τρομερὰ νύκτα ἐκείνη, πλήρης τρόμων, μία ἀλησμόνητη νύκτα, ποῦ κάποιος Ἅγιος ἐπενέβη καὶ δὲν συνέβη τίποτε τὸ τραγικὸν ἐν τέλει. Ἡ Κλεοπάτρα εἶχε τυφλὴν πίστιν εἰς τὰς Ἁγίας καὶ αὐταὶ εἶχον ἐπιδείξει μεγάλην προθυμίαν, ὀφείλομεν νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν. Τὴν μνημονευθεῖσαν νύκτα ὁ κ. Σίφουνας ἐξηφανίσθη ἀπὸ τὸ κρεββάτι του. Ἡ κ. Κλεοπάτρα ἐκτείνασα τὴν χεῖρα της διὰ νὰ τὸν ἐναγκαλισθῇ, ὡς συνήθιζε τὰς καλὰς ἐποχὰς ποῦ εἶχεν ἔρωτα εἰς τὴν καρδίαν γι' αὐτόν, δὲν τὸν εὗρεν ἐκεῖ. Ἀνησύχησε καὶ τὸν ἐκάλεσε μὲ τὸ χαϊδευτικό του ὄνομα:

— Καϋμένε Ἄριστε, ποῦ εἶσαι;...

Καμμία ἀπάντησις.

— Ἄριστε, θέλεις λοιπὸν ν' ἀποθάνω;

Σιγή.

— Μὰ Ἄριστε, μίλα χριστιανέ μου, ποῦ εἶσαι;

Σιγή.

Καὶ τὴν ἔπιασε τὴν Κλεοπάτραν τὸ «γλυκό» της.

Ὠχρὰ ὡς σουδάριον, τρέμουσα, ἠγέρθη καὶ ἠρεύνησε παντοῦ.

Ὁ Ἄριστος εἶχε γίνει ἄφαντος. Ὅταν ἡ κ. Κλεοπάτρα ἔφθασεν εἰς τὸ ἀντρὲ καὶ ἐκύτταξεν ἔξω ἀπὸ τὴν τζαμαρία ἔρριξε κραυγὴν τρόμου καὶ ἀγωνίας:

— Ἀριστείδη!...

Θεὲ καὶ Κύριε!... Ὁ Ἀριστείδης ἦτο ἀνεβασμένος ἐπάνω

εἰς τὰ κεραμίδια. Ἐσύρετο ἐπ' αὐτῶν καὶ τὰ ἔσπαζεν ἀνηλεῶς. Μόλις ἀντελήφθη τὴν Κλεοπάτραν, τὴν ἐκύτταξεν, ὡς νὰ τὴν ἔβλεπε διὰ πρώτην φοράν.

— Τί θέλεις ἐσὺ αὐτοῦ κάτω;

— Ἀριστείδη, μὲ τὶς γάτες τὰ ἔβαλες, καλέ; Θὰ πέσῃς καὶ θὰ σὲ μαζεύουμε μὲ τὸ κουτάλι, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ!... Θέλεις λοιπὸν ν' αὐτοκτονήσῃς Ἀριστείδη;

Ὁ Ἀριστείδης συνῆλθε:

— Ν' αὐτοκτονήσω!...... Ἐγώ; Καὶ ἡ Ἀστρονομία, τὸ σύγγραμμά μου; Τί λὲς ἐκεῖ, σκουλῆκι; Ὕπαγε στὸ γεροδιάολο, μὴ σοῦ ἔρθῃ καμμία κεραμίδα καὶ σοῦ κάνει τὰ μοῦτρα ζωγραφικὸν πίνακα...

— Μὰ Ἀριστείδη... Τί θέλεις αὐτοῦ; Τί ἔχασες; Οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι, κύριέ μου, δὲν ἀνεβαίνουν στὰ κεραμίδια...

Ὁ κ. Σίφουνας ἀντὶ ἀπαντήσεως ἐδακτυλοδείκτησε τὸν οὐρανόν.

— Δὲν βλέπεις λοιπόν, πρόβατο;

— Τί;

— Μία ἔκλειψις σελήνης ἀπὸ τὰς σπανίας. Πρόσεξε λοιπόν.

— Μία ***ἔκπληξις*** σελήνης; Καὶ εἶναι τόσο σπουδαῖο, καλέ; Κατέβα κάτω ἢ θὰ βάλω τὶς φωνὲς νὰ μαζευτῇ ἡ γειτονιά...

Πρὸ τῆς ἀπειλῆς αὐτῆς ὁ κ. Σίφουνας ἐγραπώθη στὴν ὑδρορρόη καὶ ἐπήδησεν ἐπὶ ἀσφαλοῦς ἐδάφους. Ἐκύτταξε τὴν κ. Κλεοπάτραν κατάμματα καὶ ἐστέναξε:

— Πρόσκομμα αἰώνιον!.. Καρακάξα!.. Χήνα!... Ὀρνίθι!...

Παρ' ὅλα ταῦτα ὁ κ. Σίφουνας εἶχε κολλήσει ἐπιμόνως εἰς τὸ σύγγραμμα. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τὸν κατεδίωκε καὶ εἰς τὰ ὄνειρά του ἀκόμη ἦτο αὐτό. Ἂν τὸ ἔβγαζεν, θὰ ἔβγαζεν ἕνα βάρος ἀπὸ τὴν ψυχήν. Καὶ νὰ μὴν ἔχῃ τὰ χρήματα νὰ τὸ ἐκδώσῃ! Ἐμέμφετο τὸν Θεόν. Αὐτὸς ἦτο ἡ αἰτία ὅλων τῶν δεινῶν. Γιατὶ τέλος πάντων νὰ ἐζημιώνετο, βρὲ ἀδερφέ; Ἡ κ. Κλεοπάτρα εἶχεν ἀκόμη ἕνα οἰκόπεδον ὀλίγων πήχεων ὄπισθεν τοῦ Θησείου. Ἂν τῆς τὸ ἐπωλοῦσε; Χμ.... Τὸ ζήτημα αὐτὸ ἦτο σπουδαῖον, διότι ἡ Κλεοπάτρα δὲν ἐνοοῦσε νὰ χαραμίσῃ τὴν προῖκα της χάριν τῆς λόξας αὐτοῦ τοῦ γεροβλάκα.

ΤΟ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑΚΙ. — Βεβαίως δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἄνθρωπος εἰς τὰς Ἀθήνας, ὁ ὁποῖος νὰ μὴν εἶδε ἕνα παιγνίδι τῆς μόδας ποῦ εἶναι εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῶν γαβριάδων καὶ ἀλανιάρηδων τῶν Ἀθηνῶν. Δύο ξύλα καὶ δύο ροδίτσες σχηματίζουν τὴν βάσιν, ἕνα ὄρθιον γιὰ τιμόνι καὶ ἡ πρόχειρος μονοσυκλετίτσα εἶναι ἕτοιμη, ἀλλὰ γιὰ νὰ περιπατήσῃ χρειάζεται..... κατήφορος. Εἰς τὸ Παρίσι ὅμως ἡ ἐφεύρεσις τῶν γαβριάδων ἔχει τελειοποιηθεῖ καὶ ἰδοὺ εἰς τὴν εἰκόνα μας ἡ χαριτωμένη αὐτὴ Παρισινὴ κάμνει τὸν περίπατόν της μὲ τὴν ἐλαφρὰν μηχανοῦλαν εἰς τὸ Δάσος τῆς Βουλώνης. Τὸ μοτέρ, δυνάμεως τριῶν ἵππων, ἀνεβαίνει τὸν δυσκολώτερον ἀνήφορον. Τὸ νέον αὐτὸ σπὸρ θὰ γίνῃ τῆς μόδας μετὰ τὸν πόλεμον, διότι εἶναι καὶ οἰκονομικὸν καὶ εὐχάριστον.

— Ἄ Ἀριστείδη, μοῦ ἔφαγες τὰ κινητά, δὲν ἐννοῶ νὰ μοῦ φᾷς καὶ τὰ ἀκίνητα!

Καὶ βεβαίως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ τῆς φάγῃ καὶ τὰ ἀκίνητα! Ἕνα κοτζάμ' οἰκόπεδο «βρὲ ἀδερφούλη μου» δὲν εἶναι πράσσο νὰ τὸ φᾷς μὲ εὐκολία...

Καὶ ὁ κ. Σίφουνας ἐκόμπιαζε καὶ ξεροκατάπινε...

*

Αἱ ἡμέρες ἐπερνοῦσαν καὶ ὁ κ. Ἀριστείδης ἔχανε τὸν ὕπνο του. Ἕνα ὀγκῶδες σύγγραμμα τὸν κατεδίωκε παντοῦ, τὸ ἔβλεπε στὸν ὕπνο του, ἐφτερούγιζε κοντά του διαρκῶς. Λὲς κι' ἦταν πουλί!... Τί μαρτύριο!... Καὶ νὰ μὴν τὸν ἀντιλαμβάνεται καθόλου ἡ γυναῖκά του...

Ἡ κ. Κλεοπάτρα δὲν ἔπερνε πράγματι ἀπὸ ἀστρονομικὰ μαθήματα.

— Ἀχαχούχα!... Μὰ τί λὲς ἐκεῖ, Ἀριστείδη; Ὑπάρχουν ἄνθρωποι στὸν Ἄρη καὶ δὲν ζαλίζονται καλὲ τόσο ψηλά!...

Ὁ κ. Ἀριστείδης ἐγρονθοκοποῦσε τὸ τραπέζι:

— Μὰ εἶσαι ἐντελῶς γυμνὴ — μὲ τὸ συμπάθειο — ἀστρονομικῶν γνώσεων. Βρὲ ὄρνιο μου, ἡμεῖς γιατὶ δὲν ζαλιζόμαστε;

— Μὰ ἐμεῖς εἴμαστε κάτω. Ἐνῷ αὐτοί;... Αὐτοὶ εἶναι ἐπάνω, καλὲ Ἀριστείδη. Στραβὸς εἶσαι. Δὲν βγαίνεις στὸ μπαλκόνι νὰ τὸ δῇς!...

— Ὄρνιο μου...

Καὶ ὁ κ. Ἀριστείδης ἄρχιζε νὰ τῆς ἐξηγῇ τὰ πράγματα. Τὸ μωρὸ ὅμως ἄρχιζε νὰ νιαουρίζῃ καὶ τὸ μάθημα ἐκόπτετο εἰς τὴ μέση. Ὁ Ἀριστείδης ἐφοροῦσε τὸ καπέλο του καὶ ἔβγαινε ἔξω. Κἄποτε ἐγύριζε τὰ μεσάνυχτα καὶ τότε ἡ κ. Κλεοπάτρα ἐγίνετο θηρίον ἀνήμερο. Ὠρθοῦτο ἐπάνω στὸ κρεββάτι καὶ ἐχειρονομοῦσε. Ὁ κ. Ἀριστείδης ἐταράσσετο.

— Ἔ, τί θέλεις αὐτοῦ πάνω; Λόγο θὰ βγάλῃς;

— Ποῦ ἤσουνα, μωρὲ σουρτούκη;

— Ἤμουνα μωρὴ — ἡ εὐγένεια ἐπηδοῦσεν ἀπὸ τὸ παράθυρο — ἤμουνα ἔξω. Εἶχα κάποια ἱστορία ἀκόμα μὲ τὴν Ἀφροδίτη.

— Τὴν Ἀφροδίτη!...

Τὰ μάτια της ἐγούρλωναν...

— Ἄ ξέρω, ἐκείνη τὴν πρεμαντόνα ποῦ πηδάει ἀπάνω στὸ πάλκο. Φτοὺ μαγαρισμένε! Μὴν ἔρθῃς στὸ κρεββάτι ἀπόψε. Νὰ κοιμηθῇς στὴ σκάλα. Νὰ χαθῇς κοπρίτη! Γυναῖκα δὲν ἔχεις μωρὲ νὰ ἀπολαύσῃς τὰς ἡδονὰς τοῦ συζυγικοῦ βίου, ποῦ πηγαίνεις σ' αὐτὲς ταῖς μαγαρισμένες; Φτού σου κοπρίτη!...

Ὁ κ. Ἀριστείδης ἐχτυποῦσε κάτω τὰ πόδια του.

— Βρὲ Κλεοπάτρα! Τί λὲς βρὲ ὄρνιο μου...

— Ἐκεῖνο ποῦ σοῦ λέω...

— Βρὲ Κλεοπάτρα. Ποῦ νὰ σὲ βράσω. Ἐγὼ σοῦ λέω γιὰ τὴν Ἀφροδίτη, νὰ αὐτὸ τὸ ἀστέρι, βρὲ ὄρνιο μου...

Τότε πλέον τὸ «ὄρνιο του» ἀντελαμβάνετο περὶ τίνος ἐπρόκειτο καὶ ἔσπευδε νὰ δικαιολογηθῇ:

— Ἀμ' ἔτσι πές' μου, βρὲ ἄνθρωπε, ποῦ μ' ἔκαμες καὶ σοῦ 'μίλησα... λίγο ἄσχημα. Ἄντε νὰ κουρεύεσαι Ἀριστείδη· ὅλο ἔτσι τὰ κάνεις. Μιλᾷς σάν-φασόν, δὲν τὰ λὲς καθαρά, βρὲ ἀδερφέ. Ἐπιστημονικὰ μιλᾷς κι' ἐπιστημονικὰ σοῦ ἀπήντησα κι' ἐγώ...

Οἱ μῆνες παρήρχοντο καὶ τὸ ὄνειρον τοῦ κυρίου Σίφουνα δὲν ἐξεπληροῦτο. Ἦτο φαίνεται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἀποθνήσκοντες δυσηρεστημένοι ἀπὸ τὴν ζωήν, παραλαμβάνουν εἰς τὸν τάφον των καὶ τοὺς πόθους των, τοὺς ὁποίους εἶνε ἄγνωστον ἂν τρώγουν οἱ σκώληκες. Μίαν ἡμέραν ὁ κ. Σίφουνας ἐγνώρισε τὴν τραγικότητα ἐν ὅλῳ τῷ μεγαλείῳ της. Κατέπεσε κεραυνόπληκτος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μαγειρείου, ἀφήσας χρεμετισμὸν ὡς Οὐγγρικὸς ἵππος, πληγεὶς ὑπὸ θραύσματος ὀβίδος.

Ὁ δευτερότοκος υἱός του, ὁ Μανωλάκης, ὁ ὁποῖος ἦτο, φυσικά, πολὺ λαίμαργος, εἶχε πωλήσει τὰ χειρόγραφα τοῦ συγγράμματος εἰς πλανόδιον στραγαλατζῆν!!!

Ἐταράχθη, ἔκλαυσε, ἐθρήνησεν ὁ κ. Σίφουνας, ἐνήργησεν ἐρεύνας εἰς ὅλας τὰς Ἀθηναϊκὰς συνοικίας πρὸς εὕρεσιν τοῦ συγγράμματος, τὸ ὁποῖον, ἐννοεῖται, δὲν εὑρέθη πουθενά. Καὶ ἀπέθανεν ὁ κ. Σίφουνας. Εἶναι τραγικὸν κύριοι, ἀλλ' ἀπέθανεν. Ἀπὸ τὴν ἐπιθανάτιον κλίνην του, ἐβρυχᾶτο ἀκόμη πρὸς τὴν Κλεοπάτραν.

— Δὲ φταίει τὸ παιδὶ ὄρνιο μου, φταίω ἐγώ. Τί τὰ ἤθελα τὰ παιδιά; Τί τὸν ἤθελα τὸ Μανώλη, τὸ κάθαρμα; Κι' ἔπειτα γιὰ τελευταία φορὰ ἐστράφη πρὸς τὸν Μανώλην, ποῦ ἔχασκε σὲ μία γωνία τῆς κάμαρης.

— Ἄχ μωρὲ κάθαρμα. Δὲν φταῖς ἐσύ· φταίω ἐγὼ ποῦ κάθησα καὶ συνεργάσθηκα μὲ τὴ μαμμά σου γιὰ νὰ ἐκδώσω ἐσένα, μποῦφο, καὶ δὲν ἐξέδιδα, τὸ σύγγραμμα...

Δὲν εἶπε ἄλλην λέξιν. Ὁ Χάρος κατῆλθε, τοῦ ἐπῆρε τὴν ψυχήν, τὴν ἔβαλε στὴν τσέπη τῆς ζακέτας του καὶ ἔφυγε...

ΧΑΡΗΣ ΣΤΑΜ.

□ □ □

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ. — Ἡ ἐπιθυμία νὰ κάμῃ τὸ καλὸν καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον πολυμήχανον. Τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν ἀνέδειξαν αἱ κομψαὶ Παρισιναί, τὰ λεπτεπίλεπτα αὐτὰ πλάσματα, τὰ ὁποῖα βασανίζουν τὸ πνεῦμα τους καθημερινῶς νὰ εὕρουν κάτι νέον, κάτι εὐχάριστον, κάτι ποῦ νὰ τὸ στείλουν εἰς τοὺς ὑπερασπιζομένους τὴν τιμὴν τῆς Γαλλίας εἰς τὸ μέτωπον καὶ νὰ προκαλέσουν τὴν εὐχαρίστησιν των, νὰ τοὺς χύσουν ἕνα γλυκὺ καὶ παρήγορον φῶς εἰς τὴν ψυχήν, ὅτι ἐκεῖνοι, ποῦ ἔχουν ἀφίσει ὀπίσω, τοὺς σκέπτονται καὶ τοὺς ἐνθυμοῦνται διαρκῶς. Εἶνε ἄπειρα τὰ ἐπινοήματα τῆς φαντασίας τῶν κορῶν τῆς Γαλλίας, καὶ τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται, ὄχι μόνον διὰ ν' ἀποστέλλωνται εἰς τὰ μέτωπα πρὸς χαρὰν καὶ τέρψιν τῶν ἀγαθῶν καὶ γενναίων «πουαλύ», ἀλλὰ καὶ πωλοῦνται πρὸς ὄφελος τῶν οἰκογενειῶν τῶν πεσόντων, τῶν τραυματιῶν καὶ τῶν νοσοκομείων. Ἰδοὺ ἕνα ἀπὸ τὰ θαυμασιώτερα, τὰ ἐμορφότερα καὶ τὰ πρακτικώτερα εὑρήματα τῆς στοργῆς των πρὸς τοὺς γενναίους ὑπερασπιστὰς τοῦ πατρίου ἐδάφους.

Μίαν ἡμέραν ἡ κυρία Ἀμβροσία Thomas, τοῦ ὑπουργοῦ, ἐσκέφθη νὰ μετασκευάσῃ εἰς καπνοσακκοῦλα ἕνα ζευγάρι παληὰ γάντια ποῦ ἐσύροντο ἀπὸ ἐδῶ κι' ἐκεῖ μέσα εἰς τὰ συρτάρια καὶ ἐπάνω εἰς τὰ τραπέζια της καὶ νὰ τὴν προσφέρῃ εἰς ἕνα τραυματίαν, τὸν ὁποῖον περιέθαλπε. Ἔπειτα ἐσκέφθη ὅτι, ἂν ἐγενικεύετο τὸ πρᾶγμα, ἠμποροῦσε νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἐνίσχυσιν τῶν πληγωμένων, κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον: Νὰ κατασκευάζωνται εἰς τὰ διάφορα κομιτάτα τῶν κυριῶν καπνοσακκοῦλες ἀπὸ παληὰ γάντια καὶ νὰ πωλοῦνται πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν νοσηλευομένων τραυματιῶν.

Καὶ ἡ κυρία Thomas ἐτέθη ἐπὶ τὸ ἔργον. Εὗρε τὸ μέσον νὰ βάψῃ τὰ γάντια ποῦ ἐχρησιμοποίει καὶ τὰ μετεσκεύαζε εἰς καπνοσακκοῦλες, τὰς ὁποίας ἐστόλιζε μὲ διάφοραις χάντρες καὶ ψεύτικους πολυτίμους λίθους. Ἔπειτα, βοηθουμένη ἀπὸ τὴν θυγατέρα της, ἐπεδόθη εἰς τὴν ἀναζήτησιν χειροκτίων μαρκαρισμένων μὲ ὑπογραφάς. Ποιὸς δὲν θὰ ἔσπευδε ν' ἀγοράσῃ μιὰ καπνοσακκοῦλα, καμωμένη ἀπὸ γάντια παληὰ μεγάλων προσώπων, τῶν ὁποίων ἔφεραν μάλιστα καὶ τὴν ὑπογραφὴν ἢ τὸ μονόγραμμα; Ἡ αἴτησίς της εὗρε θερμοτάτην ὑποδοχὴν ἀπὸ ὅλους καὶ εἰς τὸ σπίτι της ἐστάλησαν κατὰ σωρείαν γάντια ὑπογεγραμμένα, ἀπὸ τὴν κόμησσαν ντ' Ἕ, τὴν Σάραν Μπερνάρ, τὴν Μάρθα Σενάλ, τὴν Μιστεγκέτ, τὴν κυρία Γεωργίαν Λεμπλάν, τὸν Μπέργκσον, τὸν Μπαταΐγ καὶ ἄλλους. Ἀπὸ τὴν πώλησιν τῶν καπνοσακκουλῶν συνελέγησαν κατὰ τὰς πρώτας μόνον ἡμέρας 30 χιλιάδες δραχμαί. Καὶ τὸ ἔργον προχωρεῖ. Μιὰ καπνοσακκοῦλα ἀπὸ γάντια τῆς Σάρας Μπερνάρ, μὲ τὴν ὑπογραφήν της, ἠγοράσθη ἀντὶ 500 φράγκων ἀπὸ ἕνα Ἀμερικανόν. Ἐνθουσιασμένη ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτό, ἡ κυρία Thomas ἔθεσεν εἰς χρῆσιν τελευταίως τῆς παληὲς μετάξινες κάλτσες διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν.

Η ἕρπουσα ζηλοτυπία φθάνει ταυτοχρόνως εἰς τὸ τέρμα μὲ τὸν πετῶντα ἔρωτα, διότι ἡ μὲν πρώτη χωρεῖ κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν σκοπόν της, ὁ δὲ ἔρως διασκεδάζει τὸν δρόμον.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

(ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1917)

ΠΟΛΛΑ τὰ θέατρα, ὅπως πάντοτε· ἀλλ' οἱ θεατριζόμενοι φέτος μετρημένοι. Ἐποχὴ γενικῶς ἀντιθεατρική. Ἐπιτυχίαι ὀλίγαι καὶ ὄχι ἐξαιρετικαί, ὅπως π.χ. πέρυσι ἡ ἐπιτυχία τοῦ «Κουρελιοῦ» ἢ τῆς «Μοντμάρτης». Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἡ θερινὴ περίοδος ὑπῆρξεν ἀπὸ τὰς πλέον ἀτυχεῖς. Τὰ περισσότερα θέατρα ἐζημιώθησαν. Τὰ ἐπιτυχέστερα ἔργα δὲν ἠμπόρεσαν νὰ κάμουν παρὰ τὸ ἥμισυ, ἴσως καὶ τὸ τρίτον, τῶν παραστάσεων, ποῦ τὰ ἴδια θὰ ἔκαμναν ἄλλοτε. Ἡ Κοινωνία καὶ ὁ Τύπος ἠσχολήθησαν μὲ τὸ θέατρον ὀλιγώτερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν. Καὶ ὅμως, μὲ ὅλην αὐτὴν τὴν «θεατρικὴν κρίσιν», φέτος συνετελέσθη μία μεγάλη, πολὺ μεγάλη πρόοδος: Ἐχωρίσθη τὸ λυρικὸν θέατρον ἀπὸ τὸ δραματικόν καί, καθὼς φαίνεται, ὁριστικῶς. Διότι ἀνεπτύχθη πλέον, ὅτι τὰ εἴδη δὲν εἰμποροῦν νὰ συνυπάρχουν ὅπως ἄλλοτε. Ὅτι ὁ ἴδιος θίασος, εἰς τὸ ἴδιον θέατρον, δὲν εἰμπορεῖ νὰ παίζῃ συγχρόνως ὀπερέτταν, ἐπιθεώρησιν, δρᾶμα καὶ κωμῳδίαν.

Κάποιος τώρα θὰ ἐρωτοῦσε: Φέτος ἀπεδείχθη αὐτό, ποῦ ἴσα - ἴσα ὁ θίασος τῆς Κοτοπούλη ἔπαιζε καὶ ὀπερέτταν; Ἀκριβῶς. Διὰ νὰ παίζῃ ὁ θίασος τῆς Κοτοπούλη τὰ «Κόκκινα Γάντια» καὶ τὴν «Ἀμερικήν», ὁ κόμπος ἔφθασεν εἰς τὸ κτένι καὶ ἡ Μαρίκα Κοτοπούλη εἰς τὸ συμπέρασμα. Ὅτι τὸ θέατρόν της εἰς τὸ ἑξῆς δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ ὀρχήστραν. Διότι ἡ ὀρχήστρα, ὅπως καὶ αἱ ὀρχηστρίδες, εἶνε διὰ θέατρα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν Μαρίχαν Κοτοπούλη. Σημειώσατε, ὅτι τὸ κοσμοαγάπητον θέατρον τῆς Ὁμονοίας ἦτο τὸ μόνον ὡς τώρα, τὸ ὁποῖον διετηρεῖτο μικτόν, δραματικὸν δηλαδὴ καὶ λυρικόν. Ἀπὸ τὸ θέατρον Κυβέλης, καὶ ὀρχηστρίδες καὶ ὀρχήστρα εἶχον ἐξορισθῆ πρὸ πολλοῦ. Τὸ λαϊκὸν Ἀθήναιον, ὅλον τὸ καλοκαῖρι, ἔπαιζε δράματα καὶ κωμῳδίας. Εἴχαμεν ἀκόμη τρία θέατρα κατηρτισμένα εἰδικῶς δι' Ἐπιθεωρήσεις,—τὸ Ἀττικὸν μάλιστα δὲν ἔπαιζε τίποτε ἄλλο ἀπὸ «Παναθήναια», — καὶ ἄλλα δύο δι' ὀπερέτταν. Τώρα, καθὼς εἴπαμεν, καὶ τὸ Κοτοπούλειον ***εἰδικοποιεῖται:*** Τραγῳδία καὶ δρᾶμα, κωμῳδία καὶ φάρσα. Τίποτε ἄλλο. Καὶ ἰδοὺ ὁ χωρισμὸς πλήρης: Εἰδικὰ θέατρα δι' Ἐπιθεώρησιν, εἰδικὰ θέατρα δι' Ὀπερέτταν, εἰδικὰ θέατρα δι' ἔργα ἄνευ μουσικῆς.

Ὁ χωρισμὸς αὐτὸς ἦτο ὀνειρώδης ἀλλὰ καὶ μοιραῖος. Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἔγεινεν ἕνα εἰδικὸν θέατρον λυρικόν, σιγὰ - σιγὰ ὅλα θὰ εἰδικοποιοῦντο. Ὁ ἀνταγωνισμὸς θὰ τὰ ἠνάγκαζε νὰ ἐκλέξουν μεταξὺ τῶν εἰδῶν ***ἕνα μόνον***, νάφοσιωθοῦν εἰς αὐτὸ καὶ νὰ τὸ τελειοποιήσουν. Ἐκ τούτου ἐννοεῖ καθεὶς πόσον μεγάλην πρόοδον διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Θέατρον ἀποτελεῖ αὐτὸς ὁ χωρισμός. Εἶνε ἡ τελειοποίησις τῶν εἰδῶν, τά ὁποῖα, ἀνάκατα ὡς τώρα, ἐβλάπτοντο ἀμοιβαίως. Εἰς τὸ ἑξῆς καθὲν θὰ ζῇ, θἀναττύσσεται καὶ θὰ εὐδοκιμῇ χωριστά.

Εἰδικῶς διὰ τὰ χωρὶς μουσικὴν ἔργα, τὰ περισσότερον δεινοπαθοῦντα, ἀλλὰ καὶ τὰ περισσότερον ἄξια στοργῆς, ἰδοὺ ὅτι θὰ ἔχωμεν εἰς τὰς Ἀθήνας δύο τουλάχιστον ἀρτίους θιάσους, μὲ τοὺς καλλιτέρους μας μας δραματικοὺς ἠθοποιούς, τὸν θίασον τῆς Κοτοπούλη καὶ τὸν θίασον τῆς Κυβέλης.

Λέγουν, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἀγαποῦν ἀποκλειστικῶς τὰ ἐλαφρὰ μουσικὰ ἔργα. Αὐτὸ εἶνε πλάνη. Τὸ κοινὸν παντοῦ εἶνε τὸ ἴδιον· καὶ παντοῦ τό κοινὸν ἀγαπᾷ ὅ,τι ὥραῖον τοῦ δώσῃς, ὅταν μάλιστα ὁδηγεῖται ἀπὸ μίαν καλὴν κριτικήν. Μὴ λησμονῶμεν, ὅτι καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας, τὸ «Κουρέλι» ἔκαμε πενῆντα παραστάσεις. Καὶ αὐτὸ μέσα εἰς τὴν περυσινὴν ὀπερεττοφρενίτιδα καὶ ἐπιθεωρησεομανίαν. Φρονῶ, ὅτι ὅταν τὰ δραματικὰ θέατρα θὰ ἐπιμελοῦνται περισσότερον τὰ ἔργα των, θὰ τὰ γυμνάζωνται πολὺ καὶ θὰ τἀναβάζουν μὲ ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην προσοχήν, θὰ ἔχουν συχνὰ μεγάλας ἐπιτυχίας, διὰ τῶν ὁποίων θὰ συναγωνίζωνται τὰ λυρικά. Πόσα ἔργα δὲν ἔπεσαν μόνον καὶ μόνον διότι, σφηνωθέντα μεταξὺ δύο Ἐπιθεωρήσεων, δὲν ἐπαίχθησαν ὅπως ἔπρεπεν; Ἀπόδειξις ὁ «Μοῦργος», ὁ ὁποῖος ἐδῶ δὲν ἤρεσεν, μολονότι ἐθριάμβευσεν εἰς τὸ Παρίσι. Ἀλλ' εἰς τὸ Παρίσι, φυσικά, διὰ νὰ τὸν παίξῃ ὁ Γκαλιπό, θὰ ἐγυμνάζετο τόλιγώτερον τρεῖς μῆνας, ἐνῷ ἐδῶ ὁ καϊμένος μου ὁ Μυράτ, ὁ τόσον δραματικὸς καλλιτέχνης, παραζαλισμένος ἀπὸ τὰ τραγούδια τῶν «Κόκκινων Γαντιῶν» καὶ τῆς «Ἀμερικῆς», — διότι μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ὀπερεττῶν ἐσφηνώθη ὁ ἀτυχὴς «Μοῦργος», — μόλις ἠμπόρεσε νὰ κάμῃ τέσσερες βιαστικὲς πρόβες!

Ὁ «Μοῦργος» ὅμως ἀπέδειξε καὶ κάτι ἄλλο: Ὅτι εἰς τὰς Ἀθήνας δὲν ἔχομεν κριτικήν. Μὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι εἶνε πρωτότυπον ἔργον ἰδικόν μου, οἱ κριτικοί μας τὸν ἐκουρέλιασαν προφορικῶς καὶ ἐγγράφως, χωρὶς κανεὶς των νὰ ὑποπτευθῇ ὅτι εἶχεν ἐμπρός του ἕνα Παριζιάνικο ἀριστουργηματάκι! Εἴτε εἰς ἐμπάθειαν ὀφείλεται, εἴτε εἰς ἀμάθειαν, τὸ σύμπτωμα εἶνε θλιβερώτατον. Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ Θέατρον, Φιλολογία, Τέχνη εἰς ἕνα τόπον, χωρὶς κριτικὴν ἀμερόληπτον καὶ φωτισμένην; Ἀπὸ ποίους λοιπὸν θὰ ὁδηγηθῇ αὐτὸ τὸ κοινόν, νὰ διακρίνῃ τὸ ὡραῖον ἀπὸ τὸ ἄσχημον;...

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

*

Τὰ τρία μονόπρακτα. — Ἡ ἀπογραφὴ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ διοργανωθῇ ἐκ τοῦ προχείρου μία πρωτότυπος ἑσπερὶς εἰς τὸ θέατρον τῆς Δος Κοτοπούλη. Τρεῖς συγγραφεῖς οἱ κ. κ. Ξενόπουλος, Βλάχος, καὶ Μωραϊτίνης ἔγραψαν ἀπὸ ἕνα μονόπρακτον ἔργον καὶ οἱ τρεῖς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος. Ὁ κ. Γ. Βλάχος, ἔδωκε ἕνα λεπτότατον ἔργον, ὄχι κωμῳδίαν, ἀλλὰ λεβὲ - ντὲ - ριντώ πρωτίστης τάξεως. Εἰς ὀλίγα Γαλλικὰ ἔργα ὅπου παίζουν δύο πρόσωπα ἀπαντᾷ τόση λεπτότης καὶ τόση χάρις εἰς τὸν διάλογον. Τὰ δύο ἄλλα ἔργα τοῦ κ. Μωραϊτίνη καὶ τοῦ κ. Ξενοπούλου εἶναι σκηναὶ ἠθογραφικαί, αἱ ὁποῖαι ἐσκόρπισαν ἄφθονα γέλια καὶ ἀπὸ τὰ ὁποῖα, εἴμεθα βέβαιοι, δὲν θέλουν συγγραφεῖς τοιούτου κύρους νὰ κριθοῦν. Ἡ ἑσπερὶς τῆς ἀπογραφῆς ἐπέτυχε πληρέστατα καὶ ἂν ἐγίνετο ἀπογραφὴ ἐκεῖνο τὸ βράδυ εἰς τῆς Κοτοπούλη, θὰ ἀπεγράφετο ὅ,τι ἐκλεκτὸν ἔχει ἡ Ἀθηναϊκὴ κοινωνία.

*

Ἡ «Ἀμερική». — Ὁ κ. Μίτζα Κουρτζῆς, ὁ συμπαθὴς ἐκ Μυτιλήνης συγγραφεὺς τῆς «Ἀνατολῆς» μᾶς ἔδωκε ἕνα ἔργον «ἡ Ἀμερική» ἄνευ οὐδεμιᾶς φιλολογικῆς ἀξιώσεως. Ἡ «Ἀμερική» εἶναι μία ὀπερέττα μὲ ἁπλουστάτην ὑπόθεσιν ἢ μᾶλλον χωρὶς ὑπόθεσιν, ἐκτυλίσσεται δὲ ἡ μὲν πρώτη πρᾶξις της εἰς τὸ ὑπερωκεάνειον «Μαρίχα», ἡ δευτέρα εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος «Φάρος» καὶ ἡ τρίτη εἰς τὸ μαγικὸ παλάτι τῆς πολυεκατομμυριούχου Ντίνας. Ἡ δεσποινὶς Κοτοπούλη ἀνεβίβασε τὸ ἔργον μὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν καὶ πρωτοφανῆ σκηνικὸν πλοῦτον.

*

«Λίνα». — Ὁ κ. Σπῦρος Μελᾶς ἔδωκεν εἰς τὸ θέατρον τῆς κ. Κυβέλης μετὰ ἀπουσίαν τεσσάρων ἐτῶν ἀπὸ τὴν σκηνήν, ἕνα τρίπρακτον δρᾶμα ὑπὸ τὸν τίτλον «Λίνα». Τὸ δρᾶμα τοῦ κ. Μελᾶ δὲν προσέθεσε τίποτε εἰς τὸ ἔργον τοῦ συγγραφέως τοῦ «Γυιοῦ τοῦ Ἰσκιου».

Βεβαίως τὸ ἔργον τοῦ κ. Μελᾶ, μὲ τὸ σύστημα τῆς ζωηρᾶς φρασεολογίας εἰς τὸν διάλογον, τῶν φράσεων ποῦ μὲ λίγα λόγια λέγουν πολλά, ἔχει τὴν φραγγίδα τοῦ ἐκλεκτοῦ συγγραφέως. Δυστυχῶς ὁ κ. Σπ. Μελᾶς δὲν μᾶς ἔδωκε τίποτε ἀνώτερον τὴν φορὰν αὐτήν.

Ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὴν Ἔδδα Γκάμτλερ τοῦ �four μᾶς παρουσιάζει μιὰ νευροπαθῆ γυναῖκα ποῦ δὲν ξέρει τί ζητᾷ καὶ ἔχει δύο ἐρωτικὲς ἀπογοητεύσεις στὴ ζωή της. Ἡ Λίνα δὲν εὑρῆκε στὸ κόσμο τὴν ἀγάπη ποῦ ἤθελε καὶ ἔπεσε ἀπὸ τὸ μπαλκόνι, ἀλλὰ ἀλλοίμονο ἂν ἡ ἀπογοητευμένες ἀπὸ τὴν ἀγάπη γυναῖκες αὐτοκτονοῦν. Βέβαια ὁ κ. Μελᾶς μᾶς παρουσίασε μιὰ γυναῖκα μὲ νεῦρα, καὶ ὄχι μιὰ γυναῖκα κότα. Ἀλλὰ ἀκριβῶς ἡ γυναῖκες μὲ νεῦρα δὲν σκοτώνονται. Ζοῦν τὴ ζωὴ τοῦ ἔρωτος.

Κ. Α.

* * *

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ

Ἀπὸ ἐπαρχιακὴν ἐφημερίδα.

Εἰς τὸ χωρίον Καστριτὴ ὁ Ζάχος Καλλίμης ζητεῖ νέον καὶ εὔρωστον ὑπηρέτην διὰ νὰ περιποιῆται πέντε ἀγελάδες, δύο φοράδες καὶ μίαν νεαρὰν ὑπηρέτριαν.

*

Ἕνας γέρος ἠθοποιὸς μὲ μεγάλην οἰκειότητα χαιρετᾶ τὴν Σάρα - Μπερνάρ.

Ἡ μεγάλη καλλιτέχνις ἔκπληκτος τὸν ἐρωτᾶ.

— Δὲν ἐνθυμοῦμαι ποῦ σᾶς συνήντησα;

— Μὰ κυρά μου! Ἔπαιξαμε τόσες φορὲς μαζύ.

— Πότε καὶ σὲ ποῖον ἔργον;

— Ἐγὼ ἔκαμνα τὸν κόκκορα ἀπὸ τὰ παρασκήνια στὸν Ἅμλετ!!!

*

Ἀπὸ τὴν μετάφρασιν μιᾶς φυλλάδας τῶν κατορθωμάτων τοῦ Σέρλοκ - Χόλμς ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ κίτρινος νάνος».

— «Ὁ προδότης ἔτεινε τὴν χεῖρα του, χεῖρα ψυχρὰν καὶ γλιώδη ὡς ἡ τοῦ ὄφεως πρὸς τὸν Σέρλοκ - Χόλμς!!!»

*

Εἰς τὸ ἔργον «Ἡ Αἰγκρέτα» τοῦ Νικοντέμη.

— Μάλιστα, μαρχηία, θὰ σᾶς περιμένω αὔριον τὸ ἀπόγευμα εἰς τὸ ἰδιαίτερον ξενοδοχεῖον μου!!! λέγει ὁ κόμης.

Πρόκειται περὶ τοῦ hôtel particulier!!

ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΤΕΝΙΣΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

Αὐτὴν τὴν φορὰν δὲν ἔχομεν νὰ σᾶς εἰπωμεν πολλὰ πράγματα διὰ τὴν μόδαν. Ἡ μητρόπολις τοῦ συρμοῦ, τὸ Παρίσι, δὲν ἔθγαλε τίποτε νέον. Οἱ δημιουργοὶ τῆς μόδας ἔχουν εὕρει τὸν μπελὰν τους μὲ τὸ «4 1/2». Μὲ τεσσερησήμισι πῆχες μόνον ὕφασμα πρέπει νὰ ἐνδυθῇ ἐφέτος μία κυρία, ἀδιάφορον ἐὰν εἶναι διαστάσεων ντρέντνατ. Σπάζουν λοιπὸν τὸ κεφάλι τους οἱ μοδολόγοι. Τὰ μόνα ποῦ μᾶς ἐσερβίρισαν εἶναι τὰ κτενίσματα ποῦ βλέπετε ἀνωτέρω. Διαλέξτε τί σᾶς πηγαίνει καὶ κτενισθῆτε.

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΑ

ΕΥΓΕ ΤΟΥΣ!

Ὅ,τι κάνει τὸ σύστημα. Ἔστι δὲ σύστημα ἡ νοικοκυρωσύνη. Καὶ ἀποδεικνύεται μίαν φορὰν ἀκόμη ὅτι, ὅπου σύστημα, ἐκεῖ καὶ πρόοδος ἀσφαλής.

Λοιπὸν ἂν ὑπάρχῃ κάποια τάξις ποῦ, κατὰ τὴν κρίσιμον αὐτὴν περίοδον τῶν στερήσεων, δὲν ὑπέφερε, αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη οἰκογένεια τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν.

Μόλις ἐνέσκηψεν ἡ κρίσις τῶν τροφίμων, πρωτοβουλία τῶν Τυπογράφων, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἐναύλους σχετικὰς συμβουλὰς κάποιου Προέδρου τῆς Ἀδελφότητός των, μία παραφυὰς τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου ἱδρύθη ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐργατικὴ Προμηθευτικὴ Ἕνωσις», εἶδος Κοοπερατίβ, ἀποκλειστικῶς διὰ τρόφιμα, ἡ ὁποία ἐφρόντισε, μὲ τὰ ἐκ 10δράχμων μετοχῶν κεφάλαιά των, νὰ προμηθεύεται ὄσπρια, ὄρυζαν, πατάτες, καφέ, ζάχαρη κ.λ. καὶ ἀποθηκεύουσα ταῦτα τὰ διανέμει νοικοκυρεμένα εἰς τὰ μέλη τῶν ἐργατικῶν σωματείων, εἰς τὰς τιμὰς τῆς ἀγορᾶς των.

Δὲν ἔμεινε καὶ δὲν μένει, κανεὶς ἐργάτης χωρὶς τὴν ζαχαρή του, τὸν καφέ του, τὰ ὄσπριά του καὶ τὰ λοιπὰ τῆς πρώτης ἀνάγκης δι' ἑαυτόν, τὴν γυναῖκα, τὰ παιδάκια του, τὴν οἰκογένειάν του, χωρὶς νὰ γίνεται θῦμα τῶν αἰσχροκερδῶν.

Τί γίνεται δέ, δὲν περιγράφεται. Σκοτώνονται — ὅπως λέγουν συνήθως — οἱ ἐργάται, διὰ νὰ ἐγγράφωνται μέλη εἰς τὰ σωματεῖα των καὶ οὕτω νὰ ἔχουν τὸ εὐεργέτημα αὐτό.

Ἀντελήφθη λοιπὸν τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον, καὶ ὁ ἐργάτης ἄρα, τὸν προορισμὸν τῶν ὀργανώσεων αὐτῶν, ὁ ὁποῖος εἶναι, ὄχι νὰ σύρωνται ὀπίσω ἀπὸ τὰ κόμματα, ἀλλὰ νὰ κυττάζουν τὸ συμφέρον των, τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεώς των ἐν τῇ Κοινωνίᾳ.

Τῆς «Ἐργατικῆς Προμηθευτικῆς Ἑνώσεως» προΐστανται νοικοκυραῖοι ἐργάται καὶ Πρόεδρος εἶναι ὁ κ. Ἰω. Μαρμαράς, ἐκ τῶν Σιδηροδρομικῶν Ὑπαλλήλων Ἀττικῆς, Ταμίας δὲ ὁ κ. Χρ. Διμηνίτης, ἐκ τῆς Ἀδελφότητος τῶν Τυπογράφων, εἰς αὐτοὺς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Συμβούλους καὶ τὰ ἐποπτικὰ μέλη ὀφείλονται τὰ θαύματα αὐτά.

Καὶ αὐτὼν μὲν εὐγὲ των καὶ τρὶς εὐγέ των! Ἀλλὰ τὸ Δημόσιον ἔχει ἀντιληφθῆ τάχα ὅτι πρέπει νὰ βοηθήσῃ ὑπερανθρώπως αὐτὸ τὸ πολύτιμον ἵδρυμα;

*

ΙΤΑΛΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Ἡ Ἰταλικὴ Παροικία διωργάνωσε, τὴν 4 Ὀκτωβρίου, μίαν θαυμαστὴν ἑσπερίδα εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Σπλέντιτ Πατὲ σὺμενῶς παραχωρηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Μασσόνι. Τὴν ἑσπερίδα ἐτίμησαν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μεθ' ὅλων τῶν Ὑπουργῶν ὡς καὶ οἱ Πρεσβευταὶ τῶν Συμμάχων τῆς Συνεννοήσεως. Κατὰ τὴν ἑσπερίδα αὐτὴν προσεβλήθησαν Ἰταλικαὶ σκηναὶ ἐξόχου ἐνδιαφέροντος. Οἱ Ἰταλοὶ εἰς τὰς Ἄλπεις, εἰς ὕψος 3000 μέτρων, ἐπέδειξαν τὰς τελευταίας πολεμικὰς ἐφευρέσεις. Τὰ Ἰταλικὰ dirigeables τὰ Ἰταλικὰ θωρηκτὰ ἡ νέα ἀνθυποβρυχιακὴ ἐφεύρεσις, ὅλα παρήλασαν πρὸ τῆς ὀθόνης τοῦ cinema. Θὰ ἦτο εὐκταῖον ἂν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐλάμβανε καὶ αὐτὴ τὰ μέτρα τῆς ὥστε νὰ κινηματογραφηθοῦν τὰ κατορθώματα τῶν Παλληκαριῶν μας εἰς τὰς κορυφὰς τῶν Μακεδονικῶν ὀρέων. Ἔχομεν τὴν «Asty-Filmis» ἐδῶ.

*

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ ὑποπλοιάρχου κ. Βασιλειάδου μετὰ τῆς Δος Δεβίδου πεφιλημένης κόρης τοῦ κ. Γ. Δεβίδου.

Ὁ κ. Ἰωάννης Δ. Δούμας καὶ ἡ Δὶς Καίτη Χατζηπέτρου ἠρραβωνίσθησαν.

*

ΠΑΕΙ ΚΑΙ ΤΟ ΧΑΤ ΣΕΡΙΦ

Ὁ τηλέγραφος ἀνήγγειλε ὅτι προσεχῶς εἰς Σόφιαν συγκεντροῦνται οἱ μονάρχαι τῶν κατὰ τῆς Ἀντάντ μαχομένων ἐθνῶν, ἤτοι τῆς Γερμανίας, τῆς Αὐστρίας, τῆς Βουλγαρίας καὶ ὁ Σουλτάνος τῆς Τουρκίας.

Διὰ τοὺς ἄλλους ἐστεμμένους, οἱ ὁποῖοι εἶχον πρὸ τοῦ πολέμου τὰ ταξεῖδια «σὰν ψωμὶ καὶ τυρί», ὅπως λέγουν, δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν τὸ ἄγγελμα. Ἀλλὰ διὰ τὸν ἀρχηγὸν τῶν Πιστῶν τοῦ Ἰσλάμ, τὸ γεγονὸς εἶναι πρωτοφανὲς ἴσως.

Πράγματι ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Χάρτου, τοῦ Χάτ Σερίφ, ὅπως λέγεται οὗτος, ἀπαγορεύεται εἰς τὸν Σουλτάνον νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ πάτριον ἔδαφος. Οὐδεὶς δὲ ἐγκατέλειψέ ποτε τὴν Κωνσταντινούπολιν ἢ τέλος τὸ ἔδαφος τῆς Ὀθωμανικῆς πρωτευούσης. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι εἰς τοὺς καιροὺς τῶν ἐπιδρομῶν τῶν Τουρκικῶν ὁρδῶν οἱ Σουλτάνοι των ἦσαν πάντοτε ἐπὶ κεφαλῆς των, καὶ διαρκῶς εὑρίσκοντο ἔξω τοῦ πατρίου ἐδάφους, ἀλλὰ κατώρθωναν πάντοτε νὰ συμβιβάζουν τὴν συνείδησιν καὶ ἀντίληψίν των μὲ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, βλέποντες τὴν ἐξήγησιν ὅτι πᾶν χῶμα τὸ ὁποῖον πατεῖ ὁ Σουλτάνος, εἶναι ἔδαφος κεκτημένον.

Ὁ θρῦλος μάλιστα προσθέτει ὅτι πολλοὶ Σουλτᾶνοι, φανατικοί, εἰς ἐκστρατείαν εὑρισκόμενοι, ἔβαζαν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν παπουτσιῶν, εἰς τὸ μέρος ὅπου ἀκουμβᾷ τὸ πέλμα, χῶμα ἐκ τῆς πρωτευούσης των, εἰς τρόπον ὥστε εἶχον τὴν συνείδησιν ἀναπαυμένην ὅτι ἐπατοῦσαν εἰς ἰδικόν τους χῶμα.

Λέγουν μάλιστα ὅτι καὶ ὁ Σουλεϋμὰν ὁ Β' φθάσας μέχρι τῆς Βιέννης κατὰ τὸ 1529, εἶχε εἰς τὰ παπούτσια του χῶμα τῆς Ταμπούλ, τὸ ὁποῖον ἐσκόρπισε ὅταν κατέλαβε τὴν Βιέννην, τὴν ὁποίαν ἔκαμε καὶ πρωτεύουσάν του ὀλίγον καιρόν.

Τώρα τίς οἶδε τί θὰ ἀποφανθοῦν οἱ Σεῖχ - οὐλ - Ἰσλὰμ καὶ οἱ Σοφτάδες ἢ μᾶλλον ποίαν δικαιολογίαν θὰ εὕρουν διὰ τοὺς πιστούς. Ἴσως ὅτι ἡ Βουλγαρία, ἡ ὁποία ἦτο ἄλλοτε ἐπαρχία τῆς αὐτοκρατορίας καὶ κατόπιν φόρου ὑποτελῆς, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἔδαφος Τουρκικὸν καὶ ἔτσι ἠμπορεῖ νὰ φθάσῃ ὁ Γαζῆ Μεχμὲτ — νικητὴς ἀπὸ τοῦ 1912—καὶ μέχρι Βιέννης. Ἀρκεῖ ποῦ τὸ θέλει ὁ κραταιὸς Ἐμβέρ. Ἄφεριμ Πασσᾶ Ἐφέντιμ.

*

Η ΚΑΡΔΙΑ

Ὁ περίφημος φυσιολόγος Κλώντ Μπιρκάρ, ἔγραφε περὶ τὰ τέλη τοῦ 19ου αἰῶνος διὰ τὴν καρδίαν ὡς ἑξῆς: «Ἡ καρδιὰ διαφέρει ἀπὸ τοὺς ἄλλους μᾶς τοῦ σώματος κατὰ τοῦτο: Ὅτι λειτουργεῖ μόλις ἀρχίσῃ νὰ ὑπάρχῃ καὶ πρὶν ἀκόμη ἀνπτυχθῇ καὶ ἐξελιχθῇ τελείως. Κι' ἅμα συμπληρώσῃ τὴν ἀνάπτυξίν της ἀκόμη, ἐξακολουθεῖ ν' ἀποτελῇ ἐξαίρεσιν εἰς τὸ μυϊκὸν σύστημα. Ὅλα τὰ μυϊκὰ ὄργανα τοῦ σώματος μᾶς παρουσιάζουν εἰς τὴν λειτουργίαν των διαδοχὰς ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως· ἡ καρδιὰ ὅμως ἀπεναντίας δὲν ἀναπαύεται ποτέ. Ἀπὸ ὅλα τὰ ὄργανα τοῦ σώματος εἶνε τὸ ἐργαζόμενον πιὸ πολύ. Προϋπάρχει τοῦ ὀργανισμοῦ, ἐπιζῇ αὐτοῦ καὶ εἰς τὸν διαδοχικὸν καὶ φυσικὸν θάνατον τῶν ἄλλων ὀργάνων αὐτό εἶνε τὸ τελευταῖον ποῦ λειτουργεῖ. Μὲ μίαν λέξιν, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ μεγάλου Χάλλερ, ἡ καρδιὰ ζῇ πρώτη καὶ ἀποθνήσκει τελευταία. Μέσα εἰς τὸν ὀργανισμὸν ἡ καρδιὰ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐργάζεται, ὅταν ὅλα τὰ ἄλλα ὄργανα γύρω της ἔχουν σιγήσει. Ἀγρυπνεῖ τελευταία, ὡσὰν νὰ ἀναμένῃ τὸ τέλος τῆς πάλης, τῆς διεξαγομένης μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου, διότι ἐφ' ὅσον αὐτὴ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ, ἡ ζωὴ ἠμπορεῖ ν' ἀποκατασταθῇ καὶ πάλιν. Ὅταν ἡ καρδιὰ παύσῃ νὰ κτυπᾷ, εἶνε τὸ ἀναπόφευκτον σημεῖον τοῦ τέλους της, ὅπως ὁ πρῶτος της παλμὸς εἶνε τὸ βεβαιωτικὸν σημεῖον τῆς ζωῆς της».

*

ΣΩΣΑΤΕ ΤΟΥΣ ΜΠΕΜΠΕΔΕΣ

Τὸ πρόβλημα τῆς θνησιμότητος εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν δὲν ἀπασχολεῖ μόνον τὴν Γαλλίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀμερικήν. Πλεῖστα Ἀμερικανικὰ περιοδικὰ ἔχουν ἀναλάβῃ τὸ ζήτημα αὐτό, τὸ ὁποῖον σήμερον ἔχει δημιουργήσει μεγάλον θόρυβον εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, καὶ ζητοῦν ἀπὸ τὸ κοινὸν καὶ τοὺς νομοθέτας νὰ λάβουν ἕνα μέτρον διὰ τὸν ἑβδομον μπεμπέν, διότι φαίνεται ὅτι ἡ ἀναλογία τῆς θνησιμότητος εἶνε ἐν ἐπὶ ἑπτά. Ἀμερικανικὸν περιοδικόν, τὸ ὁποῖον ἔχομεν ὑπ' ὄψει, ἀναφέρει ὅτι ὁ θάνατος ἔχει ἐτησίως τριακοσίας χιλιάδας θυμάτων μεταξὺ τῆς βρεφικῆς ἡλικίας. Ἐξ ἄλλου ἡ «Child Welfare Comitee» ('Εταιρία διὰ τὴν προστασίαν τῆς βρεφικῆς ἡλικίας) βεβαιοῖ ὅτι ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ σωθοῦν τὰ μισὰ νήπια, ἐὰν διαπαιδαγωγηθοῦν καταλλήλως αἱ μητέρες ἐπὶ τῶν κινδύνων ποῦ ἀπειλοῦν τὴν ζωὴν τῶν μικρῶν των κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας των.

*

Ὁ ἔρως δημιουργεῖ καὶ καταστρέφει τὸν κόσμον· ἂν ἦτο ὁ ἴδιος τοὐλάχιστον ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ τὸν ἔκρινε.

"Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ,,

ΕΤΟΣ ΙΓ' ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩι 1904 ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

ΙΔΡΥΤΗΣ: Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ—Κ. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡ. 21Α — ΤΗΛΕΦ. ΑΡ. 1016

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐσωτερικοῦ - Ρουμανίας	Δρ. 20	Ἀμερικῆς	Δολλάρια 4
Ἐξωτερικοῦ	» 22	Ρωσσίας	Ρούβλια 14

Ἑξάμηνος εἰς τὸ ἥμισυ.

Εἰς οὐδένα στέλλεται τὸ φύλλον, ἂν μὴ ληφθῇ τὸ ἰσότιμον τῆς συνδρομῆς.
Ἐγγραφαὶ ἐνεργοῦνται ἀπὸ ὁποιουδήποτε μηνός.
Πᾶσα ἐν γένει ἀποστολὴ καὶ πᾶν ἔμβασμα δέον ν' ἀποστέλληται οὕτω:
Κοὺς Κοὺς ***Δ. Βρατσάνον*** *καὶ* ***Κ. Λαδόπουλον,*** *Διευθυντὰς - Ἰδιοκτῆτας τῆς «Εἰκονογραφημένης», ὁδὸς Λέκα 21α,* ***Ἀθήνας.***

Πρὸς τοὺς συνδρομητάς.—*Ἡ «Εἰκονογραφημένη» παρακαλεῖ τοὺς συνδρομητάς της, ὅσοι ἀλλάζουν κατοικίαν, νὰ σπεύδουν νὰ δηλώνουν τὴν νέαν των διεύθυνσιν πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ταχείας διανομῆς τοῦ φύλλου. Ἐπίσης παρακαλεῖ τοὺς μὴ λαμβάνοντας ἐγκαίρως κανένα καὶ τοὺς ἔχοντας οἱονδήποτε παράπονον, νὰ εἰδοποιοῦν ἀμέσως τὸ γραφεῖον πρὸς ἴδην τῶν ἀπαιτουμένων μέτρων.*

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Ὑπῆρξε μία ἐποχή, σειρᾶς ἐτῶν μακρᾶς, κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ μόνη ἡ λέξις **χωροφύλακας,** ἐσήμαινε **ὑπάνθρωπον,** ὃν τῆς κατωτέρας ὑποστάθμης, τόσον δέ, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ εἰς τοὺς ἀνωτέρους βαθμοὺς ἀνελθόντες τοῦ σώματος αὐτοῦ, μολονότι μεταξὺ αὐτῶν ὑπῆρχον διακεκριμένοι, νὰ μὴ θεωροῦνται ὁμότιμοι μὲ τοὺς τῶν ἄλλων ὅπλων συναδέλφους των. Ἀπό τινος ὅμως εἰς τὸ σῶμα αὐτὸ κατετάχθησαν ἐπιστήμονες ἐμβριθεῖς, οἵτινες προαχθέντες εἰς ἀνωτέρους βαθμούς, τὸ ἀνήγαγον εἰς τὴν περιωπὴν ποῦ τοῦ ἔπρεπε καὶ σήμερον ἡ Χωροφυλακὴ κατὰ τὴν μόρφωσιν, τὸ ἦθος καὶ τὴν παράστασιν ἀμιλλᾶται μὲ τὰ ἄλλα σώματα.

Μεταξὺ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν της ἐξέχουσαν θέσιν κατέχει καὶ ὁ κ. Γεώργιος Πάγκαλος, ταγματάρχης καὶ ὑποδιευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας Ἀττικοβοιωτίας.

Κατετάγη ὡς δικηγόρος μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἐνωμοτάρχου καὶ κατὰ τὸ 1905 προήχθη εἰς ἀνθυπομοίραρχον. Ἦτο νεώτατος, ὅταν αἴφνης ἐκρήγνυται μετὰ τρεῖς μῆνας ἡ στάσις τῆς Κορίνθου διὰ τὸ ζήτημα τοῦ Πρωτοδικείου. Διατάσσεται ὁ Πάγκαλος νὰ σπεύσῃ ἐπὶ τόπου, τὴν καταστέλλει καὶ τοῦ ἐκφράζεται ὑπουργικὴ εὐαρέσκεια διὰ τὴν ἱκανότητά του.

Ἀλλ' ἐκρήγνυται ἡ στρατιωτικὴ ἐπανάστασις τοῦ 1909 καὶ ὁ Πάγκαλος, ἐκ τῶν πρωτεργατῶν της, δρᾷ ὡς ὑπογραμματεὺς τοῦ Στρατ. Συνδέσμου, ἐργαζόμενος ἀκούραστα μετὰ τῶν φιλοτίμων συναδέλφων του διὰ τὴν ἀνασύνταξιν τοῦ στρατεύματος.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἀποκαθίστανται τὰ πράγματα καί, πρωτοβουλίᾳ τῶν ἀξιωματικῶν-ἐπαναστατῶν, καλοῦνται ἀποστολαὶ ξέναι διὰ νὰ ὀργανώσουν τὰς στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ
Ταγματάρχης τῆς Χωροφυλακῆς.
Ὑποδιευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας.

Καλεῖται καὶ ἐξ Ἰταλίας ὀργανωτικὴ ἀποστολὴ διὰ τὴν Χωροφυλακὴν καὶ ὁ Πάγκαλος διὰ τὰ πολύτιμα προσόντα του τοποθετεῖται ὡς Εἰσηγητὴς τοῦ συνταγματάρχου Ἀουλίτιο ντὶ Γκαριλλιόττα.

Ἀλλ' ἐκρήγνυται ὁ πόλεμος τοῦ 1912 καὶ σπεύδει εἰς τὸ μέτωπον μὲ τὸ Γενικὸν Στρατηγεῖον ὡς Στρατονόμος, ὡς Στρατονόμος δὲ καὶ Διαγγελεὺς τοῦ ἰδίου Στρατηγείου κατὰ τὸν Βουλγαρικὸν πόλεμον.

Τὸ 1916 τὸν εὑρίσκει ἐπαναστάτην, δι' ὃ καὶ τὸν Αὔγουστον τοῦ ἰδίου ἔτους συλλαμβάνεται καὶ φυλακίζεται μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1917, ὅτε καὶ ἀφέθη ἐλεύθερος, συνεπείᾳ τῆς γνωστῆς Νότας τῶν Δυνάμεων. Τρέχει ἀμέσως εἰς Θεσσαλονίκην καὶ διατάσσεται ἐκεῖθεν νὰ καταδιώξῃ τοὺς λιποτάκτας τῆς Βερροίας, οἵτινες εἶχον φονεύσει τὸν ἀστυν. διευθυντὴν ἀνθυπομοίραρχον Κλειδήν, ἐντὸς μηνὸς δὲ ἐκ τῶν 500 λιποτακτῶν συλλαμβάνει τοὺς 415, διασκορπίσας τοὺς ὁπολειφθέντας.

Καὶ ὅταν τὸ παλαιὸν καθεστὼς ἐσαρώθη, ὁ Πάγκαλος ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ τάγματος τῶν Κρητῶν χωροφυλάκων εἰσήρχετο πρῶτος εἰς τὴν πρωτεύουσαν τὴν πρωΐαν τῆς 14 Ἰουνίου ἐ. ἔ. αὐθημερὸν δὲ ἐγκατέστησε ἄπασας τὰς ἀστυνομικὰς ἀρχάς. Πλὴν μετὰ δέκα ἡμέρας ἐκρήγνυται τὸ κίνημα τῆς Τριπόλεως καὶ μεταβαίνει πρὸς ἐπαναφορὰν τῆς τάξεως μεθ' ἑνὸς τάγματος τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ ἀποσπάσματος ἐκ χωροφυλάκων, ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν συλλαμβάνει πάντας τοὺς στασιαστὰς μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ ἐπιλοχίου Παρασκευοπούλου καὶ καταστέλλει τὴν στάσιν.

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» λογίζεται εὐτυχὴς παραδίδουσα εἰς τὴν Ἀθανασίαν τὴν μορφὴν ἑνὸς ἐκ τῶν μᾶλλον διακεκριμένων ἀξιωματικῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατεύματος.

*

Κάθε θλίψις ἰσχυρὰ ἢ καταστρέφει ἢ καταστρέφεται ἀπὸ ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον προσβάλλει.

Ἀπαραβάτως ἐκπληροῦμεν τὰ καθήκοντα, ὅσα συμφωνοῦν μὲ τὰς ὀρέξεις μας.

ΣΕ ΠΑΛΗΟ ΚΑΦΡΕΦΤΗ

[Ἀπὸ τὰ «Πεπρωμένα»]

Ἐτὸ θαμπὸ γυαλί σου ἀπάνω,
σὰν ἀράχνη δολερή,
χάραξ' ἡ σκουριὰ στὰ δίχτυα
τόσο μαῦρο καὶ βαρύ.

Ποῦ, ὅπως εἶσαι ἀναγερμένος
κι' ἀπὸ πάνω κρεμαστός,
μοιάζεις τοὐρανοῦ, ποῦ σκέπει
μέσ' τὴν πάχνη τῆς νυχτός.

Ὅμως ἐτσι ποιὸ μ' ἀρέσεις,
ποιὸ μὲ συγκινεῖς πικρά.
Καθρεφτίζεις ἤσκιους τώρα
καὶ φαντάσματα ἱερά.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

*

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ "ΑΓΚΥΡΑΣ,,

Εἰς τὴν πλουσίαν βιβλιοθήκην τῆς «Ἀγκύρας» προσετέθη ἄλλος ἕνας ἐκλεκτὸς τόμος ὑπὸ τὸν τίτλον «Θαῖς». Περιέχει ὁλόκληρον τὸν βίον τῆς διασήμου ἑταίρας, ἡ ὁποία ἀκμάσασα ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν διωγμῶν, ἔγινε μοναχὴ πρὶν ἢ δύσῃ ἡ καλλονή της καὶ ἐτάχθη εἰς τὸν χορὸν τῶν ἁγίων.

*

ΑΓΑΠΗ ΜΙΑ ΦΟΡΑ

Εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην ἀπέθανεν ἐσχάτως ἕνας πλούσιος ἔμπορος, ὁ ὁποῖος ἐκληροδότησεν ὅλην του τὴν περιουσίαν εἰς τὸν γαμβρὸν τὸν ὁποῖον.... ἐπρόκειτο νὰ κάμῃ. Ἡ κόρη τοῦ ἀποθανόντος, συνδεθεῖσα κατ' ἀρχὰς αἰσθηματικῶς μὲ τὸν ἐξ ἀπροόπτου κληρονομήσαντα, ἤρνεῖτο κατόπιν νὰ τὸν πάρῃ σύζυγον. Ἀλλ' ὁ πατὴρ τόσον εἶχε ἀγαπήσει τὸν.... ἀποτυχόντα γαμβρόν του, ὥστε τὸν κατέστησε γενικὸν κληρονόμον του!

*

ΑΙ ΧΩΡΙΣ ΚΡΕΑΣ ΗΜΕΡΑΙ

Τὸ Γαλλικὸν ὑπουργεῖον τοῦ Ἐπισιτισμοῦ, κρίνον ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τῆς καταναλώσεως τοῦ κρέατος ἐπὶ ὡρισμένας ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος δὲν ἔφερε τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα εἰς οἰκονομίας, ἦρε τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην, σκέπτεται δὲ νὰ ἐπιτρέψῃ ἀπὸ τῆς 15 Ὀκτωβρίου (ν. ἡ.) τὴν ἐλευθέραν ἐμπορίαν καὶ χρῆσιν τοῦ κρέατος.

*

ΝΕΟΝ ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΜΕΤΑΛΛΙΟΝ

Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐκόπη, κατ' ἀπόφασιν προεδρικήν, νέον μετάλλιον, τὸ ὁποῖον ὠνομάσθη «Μετάλλιον τῆς Γαλλικῆς Εὐγνωμοσύνης». Τὸ μετάλλιον αὐτὸ θ' ἀπονέμεται ὡς τίτλος εὐγνωμοσύνης τῆς Γαλλίας πρὸς ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι παντοιοτρόπως ἔδειξαν τὴν ἀφοσίωσίν των πρὸς αὐτὴν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου.

*

ΧΑΡΤΙ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

Μία ἄγνωστος φίλη τῆς Εἰκονογραφημένης μᾶς ἐρωτᾷ ποιὸς χάρτης ἐπιστολῶν εἶναι τῆς μόδας. Διεβιβάσαμεν τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν κοσμικὸν συντάκτην τῆς «Εἰκονογραφημένης» ἀληθινὸν arbitre de l'elegance ὁ ὁποῖος μᾶς ἀπαντᾷ μὲ τὴν κάτωθι ἐπιστολήν του.

Φίλη «Εἰκονογραφημένη»,

Ὀφείλω νὰ σοῦ ὁμολογήσω ὅτι ἡ ἐρώτησις τῆς χαριτωμένης ἀγνώστου (ὅλαι αἱ ἄγνωσται εἶναι κατ' ἀρχὴν χαριτωμέναι) μὲ ἔφερε εἰς δύσκολον θέσιν. Μᾶς ἐρωτᾷ τί χαρτὶ ἐπιστολῶν νὰ μεταχειριοθῇ. Ἀλλὰ μήπως εἰς τὴν ἐποχὴν ποῦ ζῶμεν μπορεῖ νὰ διαλέξῃ; Ἐγὼ ὅμως ὑποθέτω ὅτι δὲν ἐξηντλήθησαν ὅλα τὰ χαρτιὰ τοῦ λούσου τῶν Ἀθηναϊκῶν χαρτοπωλείων καὶ θὰ σᾶς δώσω μερικὰς συμβουλάς. Τὸ χαρτὶ νὰ εἶναι μακρόσχημον μᾶλλον παρὰ τετράγωνον μὲ φακέλλους ἀναλόγους. Προτιμᾶτε τὸ ἐλαφρῶς φαιὸν χρῶμα ἢ τὸ βαθὺ κυανοῦν, ἀποφεύγετε τὸ μώβ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ρόζ, αὐτὸ ἀφησατέ το γιὰ τῆς μοδιστροῦλες. Εἰς τὸ ἀριστερὸν ἄκρον ἕνα μικρὸ μονόγραμμα ἢ δυνατὸν Βυζαντινόν. Εἰς τὸν φάκελλον δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη μονογράμματος. Ἐν τούτοις παραγγείλατε μισοὺς φακέλλους μὲ μονόγραμμα, μισοὺς χωρίς. Ἴσως χρειασθῆτε νὰ γράψετε καὶ νὰ μὴν θέλετε νὰ ὑποπέσῃ τὸ γράμμα εἰς τὴν ἀντίληψιν ἄλλου οἰκείου προσώπου, παρὰ εἰς ὃ ἀπευθύνεσθε. Τὸ μονόγραμμα προδίδει. Καὶ μιὰ ἄλλη συμβουλὴ ἀποκλειστικῶς διὰ τὰς κυρίας. Νὰ ἔχετε δύο κουτιὰ χαρτί. Τὸ ἕνα εἰς τὸ γραφεῖον σας τὸ ἄλλο στὸ συρτάρι σας. Πολλὲς φορὲς οἱ σύζυγοι μετροῦν τὰ γράμματα ποῦ φεύγουν καὶ τῆς κόλλες ποῦ μένουν. Τῶν φρονίμων ὀλίγα.

Ο ΚΟΣΜΙΚΟΣ

*

Ἡ πραγματικότης εἶναι πλέον εὔγλωττη ἀπὸ τοὺς λόγους.

Ἡ ἀνειλικρίνεια εἶναι ἡ πρώτη ἐκδήλωσις τῆς ἔχθρας.

Προτιμότερον εἶναι νὰ ἀποφασίσῃ κανεὶς τὸ χειρότερον, παρὰ νὰ μείνῃ ἐπὶ πολὺ χωρὶς ἀπόφασιν.

Κάθε ἀπόφασις συνεπάγεται καὶ μίαν θυσίαν.

Τὰ μεγάλα αἰσθήματα γεννοῦν τὰς μεγάλας ἰδέας.

Μία μικρὰ προσβολὴ ἀπογοητεύει περισσότερον ἀπὸ μίαν μεγάλην ταλαιπωρίαν.

Θ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ,, 11311